ЎЗБЕК КУЙЛАРИ БЕЛОРУССИЯДА ЯНГРАМОҚДА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 109 (3591). | Шанба, 3 июнь 1967 йил | Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

ОҚҚЎРҒОН. «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг ўртоқ Чачи Субхи бошлиқ звеносининг аъзолари зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилишмоқда. Звено аъзоларининг ҳалол ишлашлари натижасида қатор оралари икки марта ишловдан чиқарилди.

Х. ТУЙЧИЕВ.

ЯНГИЙЎЛ. Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ Эгамберди Бойназаров бошлиқ участканинг аъзолари 155 гектар ернинг ҳар гектаридан 33 центнердан «оқ олтин» топшириш учун курашмоқдалар. Аҳдига вафо қилишга қатъий бел боғлаган участка аъзолари қатор ораларига ишлов беришда, суғоришда бошқаларга ўрнак бўляптилар.

Р. ҲОЛДОРОВ.

ТУЙТЕПА. Урта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг ўртоқ Комил Қодиров бошлиқ звеносида иш қизғин. Пахтакорлар ғўзани комплекс парвариш қилиб, кўчатларнинг нормал ривожланишига эришмоқдалар.

Ш. ҲОЛМУҲАМЕДОВ.

БУКА. «Кўкорол» совхозининг ўртоқ Ризақул Мирзақулов бошлиқ бригадасида юбилей йилида баракали хирмон кўтариш учун астойдил курашилмоқда. Пахтакорлар ҳар бир кундан унумли фойдаланиб, кўчатларни иккинчи марта парвариш қилишни сифатли ўтказдилар. Совхознинг бошқа бригада ва бўлимларида ҳам ғўза парвариши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Қ. ТУРСУНОВ.

Шу кунларда Янгийўл районидаги Свердлов номли колхоз механизаторлари ғўза қатор ораларига комплекс ишлов беришда зўр ғайрат-шижоат намуналарини кўрсатишмоқда. Гектар бошига камида 30 центнердан «оқ олтин» кўтаришга бел боғлаган колхоз деҳқонлари мўл ҳосил тўплаш учун барча имкониятларини ишга солмоқдалар. Суратларда (чапда) колхоз механизаторларидан Эркин Тўйчиев ва Амет Эмиров ўртоқлар бошқараётган агрегатлар қатор ораларини икки томонлама культивация қилмоқда. Ўнгдаги суратда: пешқадам механизатор Эркин Тўйчиев.

А. Абалян фотолари.

ТУТАШ ҚАЛБЛАР ҲАРОРАТИ

Ҳозирги кунларда Минскнинг чиройли магистралларида, мингминглаб значокларда, афишаларда шу эмблемани кўрасиз. Энг катта ва ёрқин эмблема давлат академик опера ва балет катта театри пештоқига қўйилган. Ўзбекистон ССРнинг адабиёт ва санъат декадаси 1 июнда шу ерда очилди.

Театрнинг жуда катта саҳнаси Совет Иттифоқи, Белоруссия ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган, гулларга тўлиб-тошган. Қардош республика вакиллари — Ўзбекистон шоирлари, ёзувчилари, рассомлари, композиторлари, артистлари, кинематографчилари тантанали мажлис президиумига чиққанларида театр залини лиқ тўлдирган кишилар уларни қизғин қарсаклар билан кутиб олади.

Белоруссия ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари И. Ф. Климов мажлисни очди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **П. М. Машеров** нутқ сўзлади.

Азиз меҳмонларимиз, ўртоқлар, дўстлар! — дейди у. Ўзбек адабиёти ва санъатининг бизнинг республикамиздаги декадаси Совет Белоруссияси ижтимоий-сиёсий ва маданий ҳаётида катта, ҳақиқатан ҳам шонли воқеадир. Бу декада партиямиз ғояларининг, Октябрь ғояларининг, ленинча миллий сиёсатнинг тантана қилганлигини кўрсатувчи яна бир далилдир.

Биз ҳаммамиз ҳозир улуғ социалистик Ватанимизнинг яқинлашиб келаётган ярим асрлик юбилейи таассуроти билан яшамоқдамиз. Бутун мамлактимиз, бутун тараққийпарвар инсоният бу шонли 50 йилликни цивилизация тараққиёти тарихидаги ажойиб, энг олий босқич сифатида нишонлайди.

Маданиятга бўлган қизиқиши мислсиз ўсган совет кишиси учун адабиёт билан санъат энг керакли маънавий зарурат бўлиб қолди.

Адабиёт билан санъат ўз ҳолича яшайвермайди. Адабиёт билан санъат ўз моҳиятига кўра, халқ турмушининг бутун кўп қиррали жиҳатларини ва хилма-хиллигини бадиий умумлаштириб берувчи кўзгудир.

Бинобарин, ўзбек адабиёти ва санъатининг белоруслар диёридаги декадаси энг жозибадор воситалар—ёзувчилар, артистлар ва рассомлар истеъдоди яратиб берган асарлар орқали талантли ўзбек халқининг ажойиб меҳнат ва ҳаёт тажрибаси билан Белоруссия меҳнаткашларини бойитишнинг ўзидир.

Декадада қатнашмоқ учун қардош Ўзбекистондан мамлакатда машҳур адиблар, композиторлар, рассомлар, кино ходимлари, артистларнинг, таниқли ва ҳурматли ижодий коллективларнинг қудратли бадиий туркуми республикамизга келишди.

Белоруссия Компартияси Марказий Комитети, Белоруссия ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети сиз, Ўзбекистон маданиятининг азиз намояндаларини республикамизнинг барча меҳнаткашлари номидан чин кўнгилдан табриклашни ва ўзингизнинг олижаноб меҳнатингизда ижодий илҳом ва янгидан-янги зўр муваффақиятлар тилашни топширдилар.

Белоруссия меҳнаткашлари талантли, меҳнатсевар, қаҳрамон ва довюрак ўзбек халқига меҳр ва муҳаббат билан қарайдилар.

Кўпгина ўзбек жангчилари бизнинг Белоруссия тупроғи озодлиги учун ҳам ўз жонларини қурбон қилдилар. Уларнинг хотираси умрбод сўнмайди. Жасур партизан, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, ўзбек Мамадали Топиболдиевнинг номи Белоруссияда машҳур бўлиб, уни ҳамма ҳурматлаб эсга олади. Уни шу дамгача ҳам Могилев областидагилар партизанча лақаби билан «Толик Казбек» деб атайдилар.

Урушдан кейинги йилларда халқларимизнинг дўстона алоқалари мустаҳкамланиб кенгайиб бормоқда. Белоруссия билан Ўзбекистоннинг кўпгина саноат корхоналари бир-бирлари билан мусобақалашмоқдалар. Ўзбекистоннинг бадиий коллективлари Белоруссияда томоша кўрсатмоқдалар, ўзбек ёзувчиларининг китоблари нашр этилмоқда. Республикамиз маданиятининг кўпгина арбоблари Ўзбекистонга бориб, жумладан Белоруссия адабиёти ва санъатининг ўтган йили Ўзбекистонда ўтказилган декадаси вақтида ўз маҳоратини намойиш қилдилар.

Биз шунга аминмизки, декада кунлари ўзбек санъати усталари ва маданият арбобларининг кўп сонли томошабинлар ва тингловчилар билан бевосита боғлайдиган алоқалари белорус халқи билан ўзбек халқи ўртасидаги жипслик ва дўстликни тағин ҳам кучайтиражак.

Республика бўйлаб юриш бошлайдиган ана шу декада шонли Октябрь юбилейига кўраётган тайёргарлигимизнинг яна бир муҳим босқичи бўлсин, бу декада бадавлат бадиий ўзбек маданиятининг қардошларча саҳий маънавий туҳфаси бўлиб, белорус томошабинлари билан тингловчиларининг дилларини ва зеҳнларини бойитсин, халқ хотирасида энг ёрқин, қувончли ва муътабар воқеа бўлиб ҳамиша сақланиб қолсин.

Сизларга турмушда бахт-саодат ва янгидан янги ижодий зафарлар ёр бўлсин, азиз дўстлар!

Халқларимизнинг, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидаги барча халқларнинг дўстлиги абадий омон бўлсин!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **Р. Н. Нишонов** минбарга чиқади.

, — Азиз белорус оға-инилар ва опа-сингиллар! Азиз ўртоқлар,— дейди у.— Биз ҳаммамиз, Ўзбекистон вакиллари меҳмондўст, гўзал, жанговар ва меҳнат шуҳрати билан донг таратган белоруслар диёрида хушнудлик ва самимият билан кутиб олинганимиз учун беҳад хурсандмиз.

Мана шундай кутиб олинганлигимизни партиямиз ленинча миллий сиёсати тантанасини кўрсатувчи бузилмас дўстлигимизнинг яна бир ёрқин намунаси деб биламиз. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан, республикамизнинг барча меҳнаткашлари номидан сизларга, бутун белорус халқига чин кўнгилдан қизғин қардошлик саломи топширишга ижозат бергайсиз.

Қардош адабиётлар ва санъатларнинг традиция бўлиб қолган декадалари мамлакатимиздаги барча халқларнинг катта ва қувончли байрами, ажойиб социалистик маданиятимизнинг порлоқ байрамидир. Бу декадалар Совет ҳокимияти йилларида улуғ Ленин партияси раҳбарлигида эришилган катта-катта муваффақиятларнинг улкан кўрикларига айланиб кетмоқда.

Минск барпо қилинганлигининг 900 йиллигини куни кеча Совет Иттифоқининг барча халқлари билан бирга ўзбек халқи ҳам катта байрам қилиб нишонлади.

Белоруслар тупроғида туриб биз қардош қаҳрамон белорус халқи учун алоҳида қувонч ва ифтихор ҳис-туйғуларига тўлиб-тошмоқдамиз.

Биз жонажон Белоруссиянинг яратувчилик шижоати, меҳнатдаги қаҳрамонлигига қойил қолганлигимизнинг белгиси сифатида Ўзбекистон маънавий маданиятининг энг яхши гулларини ҳузурингизга келтирдик. Белоруссиянинг меҳнат қаҳрамонлиги нақадар улуғвор эканлигини биз яхши биламиз.

Республикаларимизнинг манзаралари бир-биридан фарқ қилса ҳам, лекин турмушимизнинг асосий белгилари, муваффақиятларимиз бирбирига ўхшаб кетади: халқларимиз турмушида рўй берган социалистик ўзгаришларнинг теранлиги бир хил, муваффақиятларимизнинг юксаклиги бир хил. Сувсизликдан ва жазирама иссиқдан азоб чекиб келган, ҳатто михни ва энг оддий ер ҳайдаш асбобларини ҳам четдан ташиб келтирган Ўзбекистон Совет халқлари орасида қолоқ чекка ўлкадан электр нуридан чароғон, ўнларча сунъий денгизлардан баҳра олувчи, кўпдан-кўп каналларга эга бўлган республикага, дунёда энг мукаммал пахта териш машиналари ва бошқа машиналар ишлаб чиқарувчи республикага айланди. Улкан газ қувурлари республикамиз ер остидан чиқаётган зангори оловни Россия марказига ва Уралга элтиб бермоқда.

Лекин бизнинг асосий бойлигимиз, шуҳратимиз ва ифтихоримиз «оқ олтиндир». Биз пахта етиштиришни Ўзбекистоннинг мамлакатимиздаги барча халқлар олдидаги энг муҳим интернационал бурчи деб биламиз. Утган йили республикамиз 4 миллион 82 минг тонна пахта териб олиб, мислсиз, жуда қийин ва ғоят шонли маррага чиқиб олди. Бу йилги баҳорнинг обҳаво шароитлари келтириб чиқирган ҳар қандай қийинчиликларга қарамай, биз ана шу маррадан чекинмоқчи эмасмиз.

Биз пахта учун курашиб, ер сийнасини кавлаб, шаҳарлар ва заводлар барпо этиб, қилаётган ишларимизнинг ҳаммасида бутун Совет давлатининг улкан қудратига таянмоқдамиз. Зилзила оқибатларини тугатишда СССРнинг барча халқлари, шу жумладан белорус халқи ҳам Тошкентга жуда катта ва беғараз ёрдам бераётганлиги Советлар мамлакати халқлари бирдамлиги ва дўстлигининг гўзал тимсолидир. Бизнинг кўз ўнгимизда янги Тошкент қад кўтармоқда.

Азиз ўртоқлар, кадрли биродарлар, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари номидан қардош белорус халқига бераётган ёрдами ва мадади учун сидқидилдан миннатдорчилик айтишга ижозат берайсиз.

Сиз билан бизнинг Ватанимиз битта, у ҳам бўлса — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидир, тақдиримиз битта, манфаатларимиз бир, ишимиз муштарак ва коммунизм қуришдан иборат мақсадимиз ягона, идеологиямиз бир, у ҳам бўлса, марксизм-ленинизм, дарғамиз, раҳнамомиз битта, у ҳам бўлса улуғ Ленин партиясидир. Бизлар умрбод қонқардош бўлиб қолганмиз.

Белоруссия қуриб берган уйлар Ўзбекистон пойтахтининг архитектура ансамблига уйғунлашиб кетгани каби, жонажон Белоруссиянинг бадиий маданияти ҳам ўзбек меҳнаткашлари маънавий дунёсининг ажралмас қисми бўлиб қолди. Якуб Колас ва Янка Купала, Петрусь Бровка, Максим Танк, Эда Огнецвет, Аркадий Ткулешов, Иван Шамякин, Иван Мележ, Пимен Панченка, Кондрат Крапива, Михась Линьковнинг ва Белоруссия адибларидан кўпларининг китоблари ўзбек тилида нашр этилмоқда.

Азиз ўртоқлар! Бутун бахтиёр кўп миллатли совет оиламиз Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига зўр ғайрат билан тайёргарлик кўрмоқда.

Бу юбилей бизнинг энг катта умумхалқ байрамимиз бўлади — тарихий муваффақиятларимизнинг, илҳомбахш меҳнатимизнинг, улкан коммунистик бунёдкорлигимизнинг байрами бўлади.

Бу байрам йўлбошчимиз, Совет давлатининг асосчиси — улуғ Лениннинг зафарли ғояларининг улуғворлигини зўр куч билан қайта ва қайта намойиш қилади.

Яшасин совет халқларининг бузилмас дўстлиги!

Яшасин қардош, меҳнатсевар, мард, талантли белорус халқи!

Яшасин жонажон Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети!

* * *

Ниҳоят сўз санъатга берилди. «Ленин партиясига» деб аталган ва шу асарнинг композитори М. Бурҳоновнинг ўзи ижро этган тантанали, улуғвор ода дўстлик мадҳияси бўлиб янгради — Ўзбекистон ва Белоруссия артистларининг овози ҳамоҳанг бўлди.

Эзгу ҳис-туйғулар дўстларга тушунарли ва яқин, шу сабабли М. Бурҳоновнинг «Ватан», С. Юдаковнинг «Жон Ўзбекистон», Х. Изомовнинг «Тошкент осмони» деган ва жонажон ўлкага меҳр-муҳаббат ҳислари билан тўлган қўшиқларини залдагилар қизғин кутиб олишди.

Халқ қўшиқлари ва рақсларини ҳам, классик асарларни ҳам баббаравар муваффақият билан ижро этган Ўзбекистон артистлари маҳоратининг ёрқинлиги ва ранг-баранглигига томошабинлар муносиб баҳо беришди.

Ўзбек қўшиқчилари шу байрам қатнашчиларига кўп қувонч бахш этишди. СССР халқ артисти Саодат Қобулова Р. Глиэр билан Т. Содиковнинг «Гулсара» операсидан Асал ариясини ижро этиб, халқ ашулачилик анъаналарини классик мактаб анъаналарига антиқа тарзда уйғунлаштириш намунасини кўрсатди.

Концертнинг ҳамма қатнашчилари ижро этган «Дўстлик баҳори» кантатаси ана шу қўшиқ, рақс, нафосат байрамининг хотимаси бўлди.

Белоруссияга инъом қиладиган катта санъат, катта туйғулар, катта қувонч байрамининг декадаси ана шундай бошланди.

Е. ЕФИМОВ,
ЎзТАГ махсус мухбири.
Минск шаҳри.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАВЛАТГА ПИЛЛА ТОПШИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 2 ИЮНГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан бери
Бекобод	1,1	115,0
Оққўрғон	2,0	112,6
Калинин	1,1	110,2
Янгийўл	1,4	109,5
Ўрта Чирчиқ	5,9	92,9
Бўка	5,9	90,5
Орджоникидзе	2,8	78,3
Юқори Чирчиқ	15,4	64,8
Область бўйича	4,2	96,6

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пилла сотиш планини бажарганликлари учун қуйидагилар область «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар:

БУКА РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Партия XX съезди» колхози (раиси **М. Ҳайитбоев**, партия ташкилотининг секретари **Б. Абдураҳмонов**, агротехниги **Т. Юсупов** ўртоқлар). Колхоз 3300 ўрнига 3856 килограмм пилла топширди.

ЯНГИЙЎЛ РАЙОНИ БЎЙИЧА

Н. Ниёзов номли колхоз (раиси **Ф. Мадалиев**, партия ташкилотининг секретари **А. Зуфаров**, агротехниги **Т. Маллабоев** ўртоқлар). Колхоз 8500 ўрнига 8771 килограмм пилла топширди.

Х. Турсунқулов номли колхоз (раиси **Ў. Жўраев**, партия ташкилотининг секретари **Б. Султонов**, агротехниги **С. Деҳқонов** ўртоқлар). Колхоз 12400 ўрнига 12773 килограмм пилла топширди.

«Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози (раиси **И. Аҳмедов**, партия ташкилотининг секретари **Ж. Салимбеков**, агротехниги **А. Ахманбетов** ўртоқлар). Колхоз 11250 ўрнига 11285 килограмм пилла топширди.

БЕКОБОД РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Коммунизм» колхози (раиси **О. Деҳқонов**, партия ташкилотининг секретари **А. Тожибоев**, агротехниги **А. Қўшматов** ўртоқлар). Колхоз 17300 ўрнига 17593 килограмм пилла топширди.

«Чаноқ» совхози (директори **Э. Тўрақулов**, партия ташкилотининг секретари **П. Аҳмедов**, агротехниги **Ш. Саидбоев** ўртоқлар). Совхоз 5000 ўрнига 5007 килограмм пилла топширди.

3-«Далварзин» совхози (директори **Б. Мирзакаримов**, партия ташкилотининг секретари **В. Расулов**, агротехниги **Эшматов** ўртоқлар. Совхоз 4200 ўрнига 4565 килограмм пилла топширди.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Қизил Ўзбекистон» колхози (раиси **А. Матқобулов**, партия ташкилотининг секретари **А. Соатов**, агротехниги **М. Қурбонов** ўртоқлар). Бу колхоз 27300 килограмм ўрнига 31274 килограмм пилла топширди.

«Октябрь» колхози (раиси **Х. Элбўсинов**, партия ташкилотининг секретари **У. Тўлаганов**, агротехниги **С. Олимжонова** ўртоқлар). Бу колхоз 7700 килограмм ўрнига 8151 килограмм пилла топшириб, планни 105,8 процент бажарган.

«Коммунист» колхози (раиси **А. Мирсоатов**, партия ташкилотининг секретари **А. Тўлаганов**, агротехниги **А. Абдуллаев** ўртоқлар). Бу колхоз 7300 килограмм ўрнига 7928,5 килограмм пилла топширди.

«Қизил ту» колхози (раиси **Б. Мўминов**, партия ташкилотининг секретари **И. Бойтаев**, агротехниги **А. Тойлибоев** ўртоқлар). Колхоз 4700 ўрнига 5289 килограмм пилла топшириб, планни 112,5 процент бажарган.

ОЛМАЛИҚ—ОКТЯБРЬ ШАҲРИ

Сув бассейни. Шаҳар кўриниши. «Снежок» кафеси.

Г. Пун фотолари, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЕТУКЛИК ИМТИҲОНИ

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Стол устида корхона иқтисодий аҳволини акс эттирувчи планлар, ҳисоботлар, ҳар хил рақамлар битилган қоғозлар ётибди. Бу ҳужжатларни кўздан кечириб, рақамлар мағзини чаққан киши фабрика планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги усулига ўтгач, унинг иқтисодий жиҳатдан анча мустаҳкамланиб қолганлигини, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми тўхтовсиз ошаётганлиги ва ишчи, хизматчиларнинг ўз меҳнатлари натижасидан катта наф кўраётганликларини ёрқин ҳис этади.

Тошкент тамаки фабрикаси ўтган йили планга қўшимча кўп миқдорда маҳсулот берди. Фақат шу ҳисобдан 96 минг сўмлик қўшимча фойда кўрилди. Фойданинг 66400 сўми ходимларни моддий рағбатлантириш, социал-маданий тадбирлар, уй-жой қурилиши ва бошқа тадбирларга сарфлаш учун ажратилди.

Хўжаликни янгича юритиш усули фақатгина ишлаб чиқариш кўрсаткичларига таъсир қилиб қолмади. Янгилик ишчиларга маънавий, психологик жиҳатдан ҳам катта таъсир кўрсатди, кишиларнинг ўзаро ва ишлаб чиқаришга муносабатларида катта ўзгариш ясади.

Сигарета бўлимининг иқтисодчиси Тамара Григорьевна Судаpенко билан суҳбатда бўлдик.

— 1964 йили сигарета бўлимида 153 минг сўмлик фойда олинган эди, — деди у. — 1965 йилда эса бу кўрсаткич 478 минг сўмни ташкил этди. Хўжаликни бошқаришнинг янги усулига ўтилгач, яъни ўтган йили 565 минг сўмлик фойда олдик. Социалистик мусобақа мазмун жиҳатидан бойиди. Буни цех касаба союз комитетларида социалистик мусобақа қандай шартларга кўра якунланаётганлигидан ҳам кўришингиз мумкин.

Фабрикада ойлик мусобақа якунлари чиқарилаётганида кўпгина шартларга эътибор берилар экан. Смена топшириқларининг бажарилиши, иш жойларининг тозалиги, меҳнат интизоми, агрегатларнинг аҳволи, маҳсулот сифати ва бошқа кўрсаткичлар мусобақа якунида ҳал қилувчи роль ўйнайди. Хомашё ва материалларни тежаш бўйича натижалар эса асосий кўрсаткичлардан бири саналади.

Михаил Муромцев ва Мажид Абдураҳмонов ўртоқлар бошлиқ бригадалар коллективлари ўзаро социалистик мусобақада бир хил натижаларга эришдилар. Биринчи ўринни қайси бригадага бериш керак, деган масала кўндаланг бўлиб турарди.

— Бригадангиз қанча тамаки тежаб қолди? — сўрашди М. Абдураҳмоновдан цех комитетида.

— Минг ўн беш сўмлик, — жавоб берди у.

Михаил Муромцевга ҳам худди шундай савол билан мурожаат қилишди. Унинг бригадаси 45 сўмлик кўп хомашё тежабди. Шундай қилиб, биринчи ўрин Михаил Муромцев бригадасига берилди.

— Иқтисодий ислоҳотга ўтилгач, ходимларимизни яхшироқ рағбатлантириб туриш имконига эга бўлдик, — дейди папирос цехи бошлиғи Вячеслав Орлов. — Социалистик мусобақада биринчи ва иккинчи ўринни эгаллаган бригадаларга мукофот берилади. Охирги ўринларни эгаллаган бригадалар мукофотдан маҳрум қилинади. Шундай бўлгани учун бригадалар ўртасида юқори ўринга интилиш, социалистик мажбурият шартларини бекамикўст бажариш учун ўртоқларча «рақобат» бўлади.

Энг муҳим томони шуки, оддий ишчидан тортиб цех бошлиғигача, мастердан тортиб корхона директоригача — ҳар бир ходимда хўжаликни аниқ иқтисодий ҳисоб-китоблар асосида бошқариш ҳақидаги ўй, интилиш бор. Ҳа, иқтисодий ислоҳотнинг ўзига хос томони шунақа. Ҳисоб-китобни билмаган киши ҳамёнидан айрилади. Тамаки бўлимининг механиги Василий Ершовнинг таъбири билан айтганда, ислоҳот кишиларда экономикага иштиёқ уйғотди.

Ўтган йилнинг охирларида фабрикага тамакини қуритадиган янги автомат установка келтирилди. Машинани монтажлаш ва ўрнатиш учун Москвадан мутахассислар келиши керак эди. Вақт ўта борди, бироқ монтажчилар ҳадеганда келавермади. Механика цехининг слесарлар бригадаси бошлиғи Анатолий Иванов бош механик ҳузурига таклиф билан кирди.

— Машинани ўз кучимиз билан ўрнатмоқчимиз, шунга рухсат берсангиз...

Йўқ дейишмади. Серафим Уткин, Анатолий Иванов, Владимир Кардаш, Тўлаган Соипов ва Владимир Ленец бир ёқадан бош чиқариб, ишга киришиб кетишди. Мураккаб автомат установка тез орада ишга туширилди.

Кўраяпсизми, ишчиларнинг меҳнатга муносабатини! Бу ишга уларни ҳеч ким мажбур қилгани йўқ. Ҳеч қандай мукофот ҳам ваъда қилинмаган эди. Лекин ишчилар ғайрат ва ташаббус кўрсатишди. Оғир ишни ўз зиммаларига олишди, чунки янги автомат установка меҳнат унумдорлигини ошириш, иш шароитини яхшилаш ва маҳсулот сифатини кўтаришда катта роль ўйнар эди. Шуларнинг барчасидан ишчилар манфаатдор эдилар-да.

Тайёрлов цехи фаолиятидан бир мисол. Цехда тамакини бир участкадан иккинчи участкага картон қутиларда ташиларди. Қути яроқсиз ҳолга келиб қолгач, уни ташлаб юборишарди-да, омбордан янгисини олиб келишарди. Бунга ҳамма одатланиб қолган, баҳоси тийинлар билан ўлчанадиган қутиларни тежашни ҳеч ким хаёлига ҳам келтирмасди.

— Кунлардан бир кун, — ҳикоя қилади цех бошлиғи коммунист Лутфулла Раҳматуллаев, — шунчаки қизиқиб ҳисоблаб кўрдик. Ҳар йили 3 минг сўмлик пул бекорга кетар экан. Дарҳол махсус конвейер ясаш, тамакини шу конвейерларда ташиш зарур деган қарорга келдик. Энди ҳам катта маблағ тежалмоқда, ҳам иш осон кўчмоқда.

Иқтисодий ислоҳотга ўтиш даврида партия комитети, маъмурият, ҳамма катта ижодий иш олиб борди. Партия ишларининг услуби ўзгарди. Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш, уларни янги шароитда ишлашга ўргатиш, бутун коллективни тарбиялаш сингари вазифалар коммунистлардан қунт ва сабот, изчиллик билан ишлашни талаб қилар эдики, партия бюроси ва цех партия ташкилотлари бу вазифани яхши уддаладилар. Хўжаликни бошқаришнинг янги усулига ўтиш даврида коммунистлар жуда катта ташкилотчилик ишлари олиб боришди. Ходимларнинг иқтисодий ўқуви, кадрларни танлаш, корхона иқтисодий хизмат бўлимларини мустаҳкамлаш, реализация қилинган маҳсулот ҳажмини анализ қилиш, фойда ва рентабеллик даражасини ошириш, меҳнат интизомини яхшилаш учун кураш — бу масалаларнинг барчаси коммунистлар диққат-эътиборида турди. Бу ҳақда фабрика партбюроси секретари Иван Фёдорович Тиличкиннинг ўзи шундай дейди:

— Илк даврларда коллектив ўртасида иқтисодий ислоҳот аҳамиятини тушунтиришга кўп эътибор бердик. Янги системадан ҳар бир ходим кўрадиган фойдаси, манфаати тушунтириб берилди. Албатта шунинг ўзигина кифоя эмас эди. Аста-секин ишчиларни ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, кам меҳнат сарфлаб кўп маҳсулот тайёрлаш, бунинг учун аниқ ҳисоб-китоблар асосида ишлашга одатлантира бордик.

Янги шароитда меҳнат аҳлининг моддий ва маънавий манфаатдорлигини биргаликда таъминланганидагина, коллектив барча аъзоларининг эҳтиёжларини қондиришга қаратилган тадбирлар белгиланганидагина ишда муваффақият таъминланиши мумкинлигини коммунистлар яхши тушинишар эди. Партбюро аъзолари цех партия ташкилотлари секретарлари ва партия группалари ташкилотчиларига, қолаверса кишилар ўртасида янги шароитда қандай ишлаш зарурлигини уқтиришдан, иқтисодий ислоҳот афзалликларини аниқ мисолларда кўрсатиб беришдан эринмадилар. Бунинг учун ҳамма воситалар — деворий газеталар, «молниялар», суҳбатлашишнинг ҳамма формаларидан фойдаланишга тўғри келди.

Фабрикада иқтисодий ислоҳотга ўтилгач, эришилган самарали якунларни бирма-бир айтиб бериш иложи йўқ. Бироқ фабриканинг янги иқтисодий изга муваффақиятли тушиб олганлиги, юксалиш йўлидан бораётганлиги корхона коллективи, уларнинг етакчилари бўлган коммунистлар етуклик имтиҳонидан шараф билан ўтганликларини аниқ кўрсатиб турибди.

С. МУСАХЎЖАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

УЙЛАРИМИЗ КЎРКИ

Халқимизнинг маданий-маиший турмуш шароити тобора яхшиланаяпти, унинг талаблари ортиб бораяпти. Тошкентдаги «Ватан» мебель фирмаси коллективи ўз фаолиятида ана шуни ҳисобга олиб, маҳсулот сифатини яхшилаш, кўримлилигини ошириш масаласига алоҳида эътибор бермоқда. Меҳнаткашлар кўплаб харид қилаётган уй жиҳозлари —мебеллар ишлаб чиқаришни муттасил кўпайтирмоқда.

Мебелчилар шу йилнинг биринчи кварталини ҳам яхши кўрсаткичлар билан якунлашди. Пландагидан ташқари ўнларча минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқардилар. Фақатгина уй жиҳозларининг ўзидан қўшимча тайёрлангани 118 минг сўмни ташкил этди.

Корхонада цех ва участкаларни ихтисослаштириш борасида тинмай изланиш олиб борилаяпти. Илгари 9 хил мебель тайёрланарди. Ҳозир эса уларнинг сони бештагача камайди. Фирмада тайёрланаётган думалоқ стол, икки тумбочкали столлар, бир тумбочкали столлар, мактаб парталари, диван-кроватлар харидорлар томонидан кўплаб сотиб олинаяпти.

Иш жараёнларини механизациялаш йўлида ҳам анча тадбирлар кўрилди. 20 дан ортиқ ташкилий-техникавий чораларни кўриш натижасида 18,5 минг сўмлик иқтисодий жамғарма олинди.

Мебелчилар турли хил ишлаб чиқариш чиқиндиларидан қатор маҳсулотлар тайёрлашни йўлга қўйдилар. Айниқса яшиклар кўплаб қўлдан чиқарилмоқда. Йил бошида шундай маҳсулотлардан 4^ минг сўмлик чиқариш планлаштирилган эди. Лекин ташкил этилган ярмаркада бундай маҳсулот сотиб олувчи ташкилотлар кўплаб топилиб қолди. Шундан сўнг 112 минг сўмлик товар ишлаб чиқариш режаси тузилди. Бунинг учун имконият бор. Ишлаб чиқариш чиқиндилари етарли.

Прессловчи Анатолий Солопов, токарь Анатолий Минин, силлиқловчи Вера Волкова ва бошқа ўнлаб ишчилар ишда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Нормани 140 процентгача етказиб бажаришяпти. Коллектив эса ўн ойлик планни 25 октябргача бажариш юзасидан эл-юрт олдида берган ваъдасининг тўла уддасидан чиқишга астойдил интилмоқда.

К. АФАНАСЬЕВ.

ЗАМОНАМДАН ЎРГИЛАЙ

Шу йилнинг баҳорида саксон олти ёшга тўлдим. Октябрь инқилоби бўлганда ўттиз олти ёшда эдим. Бойнинг қўлида унинг меҳнатини қилардик, не азоб-уқубат билан ишлаб, оладиган ҳақимиз кун кўришимизга ҳам етмас эди. Мен ўйлайман, елкаси ямоқ деган сўз деҳқонга ўша ватларда айтилган.

Октябрь қуёши ўлкамизни ёритди-ю, елкамизга офтоб тегди. Деҳқон ерли, сувли бўлди, аста-секин коллектив хўжаликка бирлашиб, бир ёқадан бош чиқарган ҳолда юртимизни бойитишга, обод қилишга, хонадонимизни тўкин қилишга эришабошладик.

1932 йилда мана шу ерларга — ҳозирги пайтда «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» номи билан аталувчи совхозга кўчиб келдик. У вақтдаги ерларнинг кўриниши, қишлоқларнинг пастқам уйлардан иборат эканлигини кўз олдимга келтирсам, юрагим орқамга тортиб кетади. Қаёққа қараманг қамишзор тўқайлар, зах сув юзага тепиб балчиқ бўлиб ётган ерларни кўрардингиз. Агар қадимги замондаги сингари яккаҳол бўлинганда бу ерларнинг бир парчасини ҳам экинзор қилиб бўлмас эди. Кўпчилик бўлиб, бир оиланинг ўғил-қизи сингари якдиллик билан меҳнат қилганимиз учун ҳам тўқайлар йўқолабошлади, ерлар зах сувдан холи қилинди. Тупроқ экинбоп бўлиб қолди.

Бу ишларни бажаришда бизга техника мадад бўлди. Кучли экскаваторлар захкаш ерларнинг ўртасидан, чеккасидан зовурлар қазиб, зах сувни қочирди. Пахта ҳосилини йил сайин кўпайтирабордик.

Мана ҳозир совхозимиз областимиздагина эмас, республикамиздаги йирик хўжаликлардан бири. Кейинги уч-тўрт йил ичида деҳқончилик ишларининг тўла механизациялашганлиги, пахта терими техника кучи билан бажарилаётганлиги биз қишлоқ меҳнаткашларини жуда мамнун этмоқда. Бизга бу бахтни Ленин партияси, Совет ҳукумати берди. Шунинг учун ҳам кучимизни, ғайратимизни аямай меҳнат қилмоқдамиз, совхозимизни яна ҳам илғорликка кўтармоқдамиз.

Пенсияга чиқанимга анча йил бўлди. Ўғил-қизларим ўқишмоқда, шу совхозимизда ҳар хил ишларни бажаришмоқда. Мен звено бошлиғи бўлиб ишлаган йилларимда пахтадан мўл ҳосил етиштирганим учун партия, ҳукумат меҳнатимни қадрлаб менга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берди. Оддий деҳқон боласи қадимги замонда шунақа бахтга эришаолармиди? Йўқ. Бундай бахтга биз советлар замонида эришмоқдамиз.

Севикли Ватанимизнинг ёши элликка тўлмоқда. Мен ҳам шу улуғ айёмни кўриш, ўғил-қизларим, ҳамқишлоқларим билан байрам кунларида иштирок этишни истайман. Тўйга қўлимдан келган совға тайёрлаш учун ҳаракат қиламан. Далага чиқиб пахта етиштиришда ишламаётган бўлсам ҳам катта ўғлим агроном бўлган Мустафо Чачи бошлиқ бўлимда тез-тез бўлиб тураман. Уларга маслаҳатлар бераман, мўл ҳосил етиштириш йўлларини ўргатаман. Шу билан бирга қамишзорлар ўрнида барпо қилган мевазор боғларимдаги дарахтларни парвариш лаб юбилей дастурхонини обод қилишга ҳиссамни қўшаман. Менинг боғимда 500 тупга яқин ҳар хил гуллар бор. Юбилей кунлари келиб шу гулзоримдан қучоқ-қучоқ гул узиб кетинглар, болаларим.

Қариганимда бахт-саодатга эришганим учун замонамдан ўргилай деб, баралла айтаман!

Шермат ҲИДИРАЛИЕВ,
«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг кекса пахтакори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

КАТТА САМАРА

Тошкент автомобиль машинасозлиги заводи коллективи планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасини жорий қилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Шундан бери бор-йўғи уч ойгина вақт ўтди, холос. Янги тартиб ишлаб чиқаришни ҳар томонлама яхшилади. Айни вақтда коллективнинг ўз меҳнати натижасидан манфаатдорлигини кескин оширди.

Биринчи квартал давомида қўшимча ўнларча минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Пландагидан ташқари 11 та трактор прицепи, 23 та автомобиль ярим прицепи, 6,8 минг сўмлик запас қисмлар ишлаб чиқарилди. Кооперация йўли билан маҳсулот етказиб бериш топшириғи ортиғи билан бажарилди. Ҳаммаси бўлиб қўшимча 75 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Шу давр ичида корхона бир меёрда ишлади. Илгари эса ишлаб чиқаришнинг бир меёрда бўлмаслиги заводга анчагина зарар келтирарди. Шу йилнинг январь—февраль ойларининг ҳар бир ўн кунлигида ритмик ишланди, маҳсулотлар деярли бир хил миқдорда ишлаб чиқарилди. Масалан, март ойининг биринчи ўн кунлигида ойлик топшириқдаги маҳсулотнинг 29,3, иккинчи ўн кунлигида эса 31,6, учинчи ўн кунлигида эса 39,1 проценти тайёрланган. Январь, февраль ойларида ҳам шундай ишланган.

Бир меёрда ишлаш маҳсулот сифатининг кескин яхшиланишига, материал ва хомашёларнинг кўплаб тежалишига олиб келди. Биринчи квартал давомида олинган ялпи баланс фойда 2 миллион 48 минг сўмни ташкил этди. Планга мувофиқ у бундан 40 минг сўм кам бўлиши керак эди. Маҳсулот таннархини арзонлаштириш ҳисобига тежалган маблағ 2 минг сўмдан ошиқ бўлди.

Заводда оборот маблағларидан фойдаланиш анча яхшиланди. У пландагига қараганда 4,4 процент ортди. Ҳар бир ишчи ҳисобига тайёрланган маҳсулот миқдори эса 101,1 процентни ташкил этди. Айни вақтда маош фонди анча кам сарфланди. Унинг бир проценти тежаб қолинди.

Уч ой давомида 150,9 минг сўмлик моддий рағбатлантириш фонди олинди. Бу пландагига қараганда 10 минг сўмдан зиёд, ўтган йилнинг биричи кварталидагига нисбатан эса 70,3 минг сўм ортиқдир. Ишлаб чиқаришнинг ривожлантириш фонди 5 баравар ошди ва 64 минг сўмни ташкил этди. Моддий рағбатлантириш фондига ажратилган маблағ миқдори ҳам кўпайди.

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ АМАЛДА

Эндиликда корхонада инженер-техник ходимлар ва хизматчилар меҳнатига баҳо бериш тартиби тубдан ўзгарди. Ишда камчиликка йўл қўйган, ишлаб чиқаришнинг бир меёрда бориши, планларнинг тўла бажарилишига озгина бўлса ҳам ҳалақит берадиган нуқсонларнинг олдини олмаган мутахассислар моддий жиҳатдан жазоланмоқдалар. Уларга қўшимча мукофот кам берилаяпти ёки бутунлай берилмаяпти. Илгари эса фақатгина маъмурий чоралар кўриш билан чекланиларди.

Моддий-техника таъминоти бўлими бошлиғининг ўринбосари Сатаев ва группа раҳбари Ягудин ўртоқлар экспорт участкаси ишчиларини ёрдамчи материаллар билан ўз вақтида таъминлаш учун зарур чоралар кўришмади. Натижада бу участка коллективи маълум вақт қийналди. Унга йўл қўйгани учун юқоридаги ўртоқларга берилаётган мукофот миқдори 20 процент камайтирилди. Минора кранининг сифатсиз монтаж қилинишининг олдини олмаган корхона бош механиги ўртоқ Круглов мукофотдан тўла маҳрум этилди. Асбоб-ускуналарни ўз вақтида ўрнатмаганлиги учун капитал қурилиш бўлимининг старший инженери ўртоқ Гуровичга бериладиган мукофот ярмигача камайтирилди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Мукофот беришдаги бу тартиб ҳар бир мутахассиснинг ўз вазифасига нисбатан масъулиятини оширмоқда. Ҳамма ўзига ва бирга ишлаётган дўстига нисбатан талабчан бўлаяпти. Айрим ходимлар томонидан йўл қўйилган камчиликлар муросасизлик билан танқид қилинаяпти.

Ҳар бир ишчининг коллектив умумий меҳнати якунига нисбатан масъулияти ошди. Хўжасизлик кўринишлари кескин камаймоқда.

Заводдаги барча цехлар ихтисослаштирилди ва хўжалик ҳисоби асосида ишламоқда. Ҳозирги вақтда эса завод бўлимлари ва цех участкалари хўжалик ҳисобини жорий қилмоқдалар. Хўжалик ҳисобини қўлланаётган цехлар ўз мажбуриятларини бажармасалар уларга жарима солинмоқда. Олган фойдаларининг маълум қисми ушлаб қолинаяпти.

Бу йил қилинган ҳисоблар ва корхона коллективининг биринчи кварталдаги иш якунлари шуни кўрсатмоқдаки, завод янгича ишлаш туфайли моддий рағбатлантириш фондига 390 минг сўм, социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фондига ўтган йилдагига қараганда 37 минг сўм кўп маблағ ажратаолади. Ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди 6,5 баравар ортади ва 285 минг сўмни ташкил этади. Айни вақтда давлат бюджетига маблағ ажратиш 378 минг сўмлик кўпаяди. Демак, янги тартибнинг нафи давлатга ҳам, ишлаб чиқариш коллективига ҳам, ҳар бир ходимга ҳам тегади.

Янгича ишланаётганлигига қарамай, корхонада ҳали фойдаланилмаётган резервлар анчагина бор. Масалан биринчи квартал давомида фойдасиз ҳаражатлар 15 минг сўмни ташкил этди. Шу жумладан, ишлаб чиқаришда бракка йўл қўйилганлиги натижасида 9 минг сўмлик зарар кўрилди. Минг сўмга яқин жарима тўланди. 534 минг сўмлик асбоб-ускуна ўрнатилмай қолди. Ҳали ҳам иш вақтининг бекор кетишига хотима берилганича йўқ. Фақатгина прогуллар ва ишга кеч келиш оқибатида 700 киши куни йўқотилган. Ваҳоланки, ана шу вақт ичида ўнларча минг сумлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлар эди.

Шуни айтиш кераккки, корхона коллективи ўз фаолиятидаги камчиликларни яхши билади. Шунинг учун ҳам бу ерда уларни бартараф этишга қаратилган жуда кўп чора-тадбирлар белгиланди ва улар бирин-кетин амалга оширилмоқда. Инженер-техник ходимлар эса ишлаб чиқаришни янада механизациялаш ва автоматлаштириш борасида изланмоқдалар. Чунки завод цех-участкаларида қўл кучи билан бажариладиган, кўп меҳнат талаб қиладиган жараёнлар ҳали анчагина бор.

Коллектив фаолиятининг янада самаралироқ бўлишига ҳалақит бераётган бир камчиликни алоҳида таъкидлаб ўтмоқчимиз. У ҳам бўлса, хомашё ва материаллар таъминотидаги тартибсизликдир. Корхонада ким билан суҳбатлашманг таъминот ишининг пухта ташкил этилмаганлигидан нолийди. Бунинг учун тўла асос бор. Жуда арзимаган, озгина миқдордаги хомашё ва материалнинг етишмаслиги ҳам ишга сезиларли зарар келтираяпти. Пўлат прокатининг етарли бўлмаслиги оқибатида бошқа корхонага дисклар етказиб бериш судралмоқда. Таъминотни яхшилаш учун заказчи ва материал етказиб берувчи корхоналар ўртасида тузилган шартнома мажбуриятларининг бажарилиши юзасидан моддий масъулиятни ошириш керак. У ёки бу материал ва хомашёни ўз вақтида етказиб бермай бошқа корхона ишига зарар етказган ташкилот ана шу кўрилган зарарни тўла қоплашга мажбур қилиниши керак.

Иқтисодий ислоҳот ишлаб чиқаришнинг тез суръатлар билан юксалишига беқиёс ёрдам берувчи муҳим фактордир. Уни қўллаш албатта халқимиз олаётган миллий даромадни кўпайтиришга, совет кишиларининг турмуш даражасини янада оширишга олиб келади.

Яқинда Тошкент область партия комитети планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси асосида ишлаётган «Ташавтомаш» заводи коллективининг биринчи кварталдаги хўжалик фаолияти якунини кўриб чиқди ва завод коллективининг КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорини амалга ошириш юзасидан ишлаб чиққан ва амалга ошираётган тадбирларини тўла маъқуллади.

К. ФИНАНСОВ,
Ўзбекистон КП Тошкент область комитети саноат-транспорт бўлимининг инструктори.

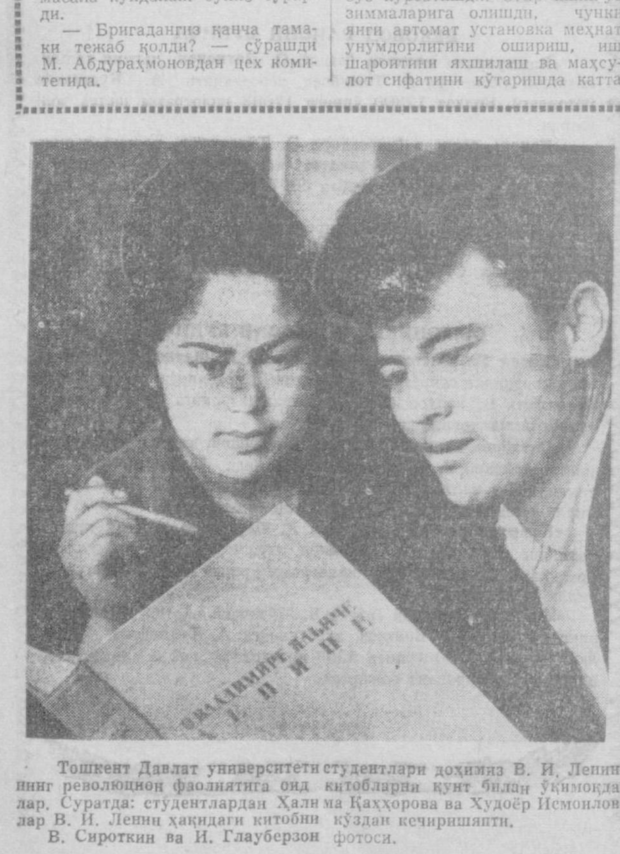

Тошкент Давлат университети студентлари доҳиймиз В. И. Лениннинг революцион фаолиятига оид китобларни қунт билан ўқимоқдалар. Суратда: студентлардан Ҳалима Қаҳҳорова ва Худоёр Исмоиловлар В. И. Ленин ҳақидаги китобни кўздан кечиришяпти.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУНИНИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА

ЎТТИЗ ЙИЛЛИК МЕҲР ВА МУҲАББАТ

Людмила КУНЕЦКАЯ.

ФЕВРАЛЬ революцияси ҳақидаги хабарни Ленин ва Крупская Швейцарияда эшитишди. Улар бир дақиқа ҳам иккиланмай Россияга йўл олишди. Жуда катта машаққатлар билан Австрия социал-демократлари ёрдамида рус эмигрантларининг Германия орқали ўтишига рухсат олишди. Пломбалаб қўйилган вагондан тўхташ жойларида ҳам тушиш ман этилганди, негаки, кайзер ҳукумати митинглардан, тартибсизликлардан ўлгудек қўрқарди. Дераза олдида ёнма-ён ўтирган Крупская билан Ленин липиллаб ўтаётган манзараларга қараб боришарди. Поезд жуда секин келаётгандек, ёт мамлакат йўли тугамайдигандек кўринарди.

Финляндия вокзали олдидаги учрашув сингари бахтиёр дақиқалар улар ҳаётида кўп бўлганмикан? Надежда Константиновна жуда бахтиёр эди. Ахир Ленин сургун, эмиграция ва революцион курашнинг узоқ йилларида ана шу дақиқани кутган эди. Крупская севинч ёшлари орасидан юзлаб қўллар Владимир Ильични кўтариб, броневик устига қўйишганини кўриб турарди. У бўлса оломон денгизига қарата социалистик революция ҳақидаги буюк сўзларни айтмоқда.

Кейин Октябрдан олдинги шиддатли ойлар бошланди. Вақтли ҳукуматнинг ҳужуми, яна подполье. Июль воқеаларидан сўнг Ленин Разливда яшай бошлади. Кузда Владимир Ильич Финляндияга кўчиб ўтганида Надежда Константиновна ундан хатлар ола бошлади. Ниҳоят Ленин унинг кела олиши ҳақида хабар қилди. Крупская Финляндия чегараси орқали Сестрорецк яқинидан ўтиш ҳуқуқига эга бўлган чегарада яшовчи аёл Агафья Атаманова паспорти билан Финляндияга ўтди...

Боши газетамизнинг 28, 31 май сонларида).

Улуғ Октябрнинг суронли кунлари ва тунларида Надежда Константиновна воқеаларнинг нақ қизиб турган жойида бўлди, кўринишдан хотиржам ва дадил эди. Владимир Ильич ҳақида ўйлаб кўп ҳаяжонланарди. Ленин ҳеч ухламас, ҳеч нима емасди ҳам. Надежда Константиновнадан Ленин ана шу кунлари қандай эди? деб сўрашганида у фақат: Ленин ишчи ва деҳқон революцияси амалга ошиб, мамлакат бўйлаб голибона одим отганидан бахтиёр эди, деб ҳикоя қиларди.

1918 йил мартида Совет республикасининг пойтахти Петроградан Москвага кўчди. Владимир Ильич дунёда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлатининг раҳбари бўлди. Ёш республика учун оғир давр бошланди: очлик, қаҳратон қиш, интервенция, гражданлар уруши авж олиб кетди. Ўша шиддатли пайтларда Ленин суткасига 12—18 соатлаб ишларди.

Унинг оиласи бевосита Совнарком ёнидаги кичкина хонага жойлашди. Ҳозир шу хоналардан ўтар экансиз, бу ерда ортиқча ҳеч нарса йўқлиги, ҳеч қандай безакнинг йўқлиги, лекин хонанинг жуда шинамлигини беихтиёр ҳис қиласиз. Ҳар бирлари ўз хоналарига эга эдилар, негаки уйда ҳам улар иш билан банд бўлишарди.

«Партия ўнлаб йиллар давомида Ленин ёнида икки аёлни, хотини ва синглисини кўрарди», деб хотирлайди Михаил Кольцов. Владимир Ильич ва Мария Ильинична қалин дўст, бир-бирларини жуда яхши кўришарди. Ҳаракатчан, бошлаган ишини охирига етказадиган, тўғрисўз ва меҳрибон Маняша (яқинлари уни шундай деб аташарди) ни ҳамма ҳурмат қиларди.

Кремлдаги уйда Лениннинг талаби билан Маняшага энг катта ва қулай хонани ажратиб беришди. Мария Ильинична ҳаддан ташқари кўп ишларди, уйига кўпинча кечаси қайтарди. Владимир Ильич ҳамиша Маняша ишда чарчаб қолмадимикан, деб ташвишланарди.

Владимир Ильич бутун оила дастурхон атрофига йиғилиб ўтиришини жуда ёқтирарди. Агар у уйига ҳаммадан аввал келиб қолса, дарҳол Маориф халқ комиссарлари советига — Надежда Константиновнага қўнғироқ қилиб албатта уйда овқатланиш учун келишини сўрарди. Мария Ильиничнанинг «Правда» редакциясидаги сермашаққат ишини билган Владимир Ильич синглисига ҳам телефон қилиб, сен бугун умуман овқатланасанми ё йўқми, деб ҳазиллашиб сўрарди. Ҳаммалари йиғилишган пайтда эркин, кўпинча ҳазил мутойиба суҳбатлар бошланиб кетиши турган гап эди.

Мария Ильинична Ленин оиласининг бутун уй хўжалигини юритарди: озиқ-овқат, кийим-кечак, пойафзал сотиб оларди. Энг муҳими шундаки, у Владимир Ильич ҳақида доимо ғамхўрлик қиларди. Унинг кундузи дам олишига ҳаракат қиларди, якшанба кунлари эса шаҳардан ташқарига сайилларни ўзи уюштирарди.

1918 йилнинг 13 августида Мария Ильинична бетоб эди. Лекин Владимир Ильич Замоскворечьедаги митингга кетиш олдидан хайрлашиш учун унинг олдига келганида у мен ҳам бораман, деб туриб олди. «Ҳеч ҳам, уйда дам ол» деб жавоб берди Ильич ва ўзи кетди. Синглиси фалокат тўғрисида — террорчи эсер Капланнинг Ленинга суиқасди ҳақида биринчи бўлиб эшитди. У ўз касаллигини ҳам унутиб, оғир ярадор бўлган акасининг олдида парвона бўларди. Шофер Гилни Надежда Константиновнани кутиб олиш учун юборишди. Унинг юзига қараб Крупская ҳамма гапни англади. Фақат «Ильич ҳаётми, шунисини айтинг» деб сўради. Ильичнинг ҳаётлигини эшитиб уйига қараб югурди.

Хонага кираверишдаги кичик бўлмада, хоналарда одамлар кўп эди. Бир неча метр юриб ўтиш керак эди, лекин кейинчалик Крупская ёзганидек, «бу йўл менга жуда узоқ бўлиб кўринди». «мен ётоқхонага кирдим. Ильичнинг кровати хонанинг ўртасига суриб қўйилган эди. Ўзи юзида қон қолмай, оппоқ оқарган ҳолда ётарди. У мени кўриб бир дақиқадан сўнг «Сен ишдан келдинг, чарчагансан, ётиб дам ол» деди оҳиста. Мен уни ҳаяжонлантирмаслик учун хонадан чиқдим».

Владимир Ильичнинг бетоблик кунлари бошланди. Мария Ильинична ва Надежда Константиновна кечалари яна ухлашмасди. Владимир Ильич хонасидан эшитилаётган ҳар бир товушга сезгирлик билан қулоқ солишарди. Ленин соғая бошлаган пайтда улар Горкига кўчиб ўтишди. Владимир Ильич учун тез орада ишга кириш иб кетиш имкони туғилди.

Лекин Надежда Константиновнанинг соғлиги ҳам ёмонлашган эди. 1919 йил кузида Базедов касаллигининг оғир рецидиви бошланди ва унга Сокольникига санаторий ўрнига ўрмон мактабида ётиб даволанишга тўғри келди. Уни ўраб турган шароитнинг ўзи унга ёрдам берарди. Болалар тез орада у билан дўстлашиб қолишди. Владимир Ильич ҳам кўпинча бу ерга келиб турарди. Бутун мактаб унинг келишини сабрсизлик билан кутарди. Надежда Константиновна ва Владимир Ильич 1919 йилни худди шу ерда, ўрмон мактабида, болалар орасида кутиб олишди.

Революциядан сўнг Ленин ва Крупская ҳамма вақт бирга бўлишди. Фақат бир марта, 1919 йил ёзида Надежда Константиновна «Красная Звезда» агитация пароходида Волга ва Кама бўйлаб иш билан кетганида улар икки ой давомида бир-бирларини кўрмадилар...

Надежда Константиновна ҳамма вақт атрофдагиларнинг иззат-ҳурматига сазовор бўларди. Ажойиб немис революционери Клара Цеткин ўша йиллари Крупская тўғрисида жуда яхши гаплар айтган... Бир куни инглиз журналистлари Надежда Константиновна билан суҳбатлашишди, сўнгра Буюк Британиянинг газеталаридан бирида «Биринчи леди» деб номланган катта мақола пайдо бўлди. Мақола муаллифи Крупскаянинг камтарлигидан ҳайратга тушган, у Надежда Константиновнанинг оддий кийинишини, унда ҳеч қандай ясамаликнинг йўқлигини ва айни вақтда қадрини билган ҳолда ўзини вазмин тутишини батафсил тасвирлади. Владимир Ильич муаллифнинг ҳайрон қолганини ўқиб, тоза кулган ва ўша вақтдан бери хотинини ҳазиллашиб «биринчи леди» деб аташни ёқтирарди.

Жон Риднинг рафиқаси, машҳур журналистка Луиза Брайан мамлакатимизда узоқ вақт бўлганида Ленин билан бир неча марта учрашган эди. У ўз хотираларида шундай ёзади: «Ленин хотинини жуда севади ва у ҳақда жон-дили билан гапиради. Бир вақт мен у билан танишишни хоҳлар эдим, деганимда Ленин «албатта танишинг, у сизга ёқади, жуда ақлли аёл» деб айтган».

Ульяновлар оиласининг барча аъзоларига сентиментализм ёт эди. Катта ҳис-туйғулар одатда алоҳида, ташқи томондан кўзга ташланиб турмайди. Ульяновлар уйига келган ҳар бир киши ўзини эркин ва дадил ҳис қиларди. В. А. Карпинский Ленин оиласини билган кишиларнинг дилидагини ифода қилиб, бу ерда алоҳида софлик муҳити ҳукмрон эди, ҳеч қанақа бемаъниликнинг бўлиши мумкин ҳам эмасди, деб ёзган. Ленин юксак даражада юмор ҳиссига эга эди, унинг уйида ҳазил-ҳузулни қадрлашар ва тушунишар эди. Ленин ҳеч кимни ҳеч қачон хафа қилишлари мумкин ҳам эмасди. Ульяновлар ҳақиқатни чиройли сўзлар билан хас-пўшлашни, аччиқ дорини ширин қилиб кўрсатишни ёқтиришмасди.

Крупская ва Лениннинг жуда яхши бир одатлари бор эди: Ильичнинг туғилган кунини фақат икковлари биргаликда нишонлашар эди. Одатда Подмосковьеда апрель ойи илиқ келади, дарахтлар барг ёзади, бинафшалар чиқади. Улар 22 апрель куни ўрмонга чиқиб кетишарди. Ўтмиш кунларни хотиралашар, лекин кўпинча келажак ҳақида суҳбат қуришарди. Келажакнинг ажойиб биноси уларнинг фикр кўзгусида гавдаланарди, улар бу бинонинг ижодкорлари эдилар.

Бутун ҳаёт йўлини охиригача биргаликда босиб ўтишди улар. 30 йиллик муҳаббат ва дўстлик йўли... Владимир Ильич оламдан кўз юмганидан кейин ҳам Надежда Константиновна билан Мария Ильинична Кремлдаги хоналарида яшадилар, меҳнат қилдилар. Крупская Ленин ҳақида хотиралар ёзишга киришди. У кундалик дафтар тутмаганидан, хотираси жуда аниқ бўлмаганидан қайта-қайта афсусланарди.

Афсуски, у ўз асарини ёзиб тугатишга улгирмади. Лекин жуда кўп тилларга кейинчалик таржима қилинган ана шу китоб саҳифаларида Лениннинг — доҳи, курашчи, инсоннинг гўзал образи гавдаланади. Надежда Константиновна Ленин ҳаёти билан, унинг хотираси билан боғлиқ бўлган ҳамма нарсаларни авайлаб сақларди. Фақат угина Ленин билан хайрлаша туриб, қуйидаги маънодор сўзларни айта оларди: «Унинг қалби барча меҳнаткашларга, барча эзилганларга қизғин меҳр-муҳаббат билан уриб турар эди. У ҳеч қачон бу тўғрида гапирмаган. Мен ҳам бошқа бир камроқ тантанали дақиқада бундай сўзларни айтмаган бўлурдим».

Владимир Ильич бу муҳаббатини ўзи ташкил қилган партияга, бутун дунё коммунистларига васият қилиб қолдирди.

...«Менинг оилам» деганида Ленин Надежда Константиновна билан Мария Ильиничнани кўзда тутарди. Бу—кичик оила. Лекин унда қанчалар улкан дўстлик, ҳар нарсадан устун меҳр-муҳаббат, фикрлар, интилишлар, ҳис-туйғуларнинг зўр муштараклиги бор. Бу оила ана шу асосга қурилганди. Михаил Кольцов шу муносабат билан ёзган эди: «Бизда коммунистик турмуш ҳақида, ишчи ва партия аъзосининг оиласи ҳақида кўп гапиришган, сафсатабозлик қилишган, олдиндан лойиҳа қилиб қўйилган турмуш неча юз йилдан кейин бўлажагини ҳисоблаб кўришган. Лекин коммунистик турмуш — бизнинг орамизда мавжуд. Лениннинг оиласи. Бу — худди Ленин сингари ажойиб! Бу—Ленин сингари оддий оила!»

«Юность» журналидан
И. Султонов таржимаси.

ҚИРҚ БЕШ ЦЕНТНЕР УЧУН

Шу кеча-кундузда колхозимиздаги каттадан-кичик ҳаммамизнинг фикри-ёдимиз жонажон Совет ҳокимиятимизнинг эллик йиллик юбилейига муносиб меҳнат совғалари билан етиб келишга қаратилган. Ана шу мақсад билан пахта далаларида ҳар қачонгидан ҳам кўра фидокорона меҳнат қиляпмиз.

Утган йили Социалистик Меҳнат Қаҳрамони колхозимизда комплекс механизациялашган звено усулини биринчи бўлиб қўллаган Абдубашор Усмонов изидан бориб яхши натижаларга эришдик.

Қирқ гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 43,5 центнердан хирмон кўтардик. Етиштирилган ҳосилнинг 60—65 проценти машиналар ёрдамида териб олинди. Ортиқча харажатларга йўл қўймаганлигимиз учун ҳам планда кўзда тутилган 14 минг 550 сўм ўрнига 9 минг 896 сўм сарф бўлди. Иқтисод қилиб қолинган маблағни шартномага мувофиқ звеномиз аъзоларига мукофот тариқасида тақсимлаб бердик.

Бу йил ҳосилдорликни ошириш, пахтанинг таннархини ҳар қачонгидан ҳам арзонлаштириш йўлида чинакам кураш олиб боряпмиз. Абдубашор Усмонов, Ҳошим Раззоқов, Абдусалом Холмуродов ўртоқлар сингари ишбилармон, янгиликка, техникага ихлосманд кишилар бошлиқ бўлган ўнлаб звеноларимизда юбилей шарафига гектаридан 40-45 центнердан ҳосил етиштиришдек юксак социалистик мажбурият олинган. Бизнинг звеномиз аъзолари ҳам ана шулар сафида боришмоқда.

Биз бу йил 40 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил олишга, 70 процент пахтани машиналар ёрдамида теришга аҳд қилдик. Шу аҳдимизнинг уддасидан чиқиш мақсадида ҳозирдан дала ишларини уюшқоқлик билан сифатли ўтказмоқдамиз. Биз ҳаммамиз юбилейга шахсий совға тайёрлаётган, олижаноб ватанпарварлик ташаббусини бошлаб берган ишчи дўстларимиз Маракаев ва Сергеев ўртоқларнинг чақириғига чин дилдан қўшилдик. Мен ўзим бу йил мавсумда камида 100 тонна пахтани машина ёрдамида териш мажбуриятини олдим. Бу менинг она-Ватанимизга шахсий совғам бўлади.

Бугун-эрта барча еримиздаги ғўзанинг иккинчи парваришини туғаллаймиз. Озиқлантириш, суғоришни сифатли ўтказамиз. Звеномиз аъзолари ўз аҳдларининг уддасидан чиқиб юбилейни ёруғ юз билан нишонлайдилар.

И. СИДИҚАЛИЕВ,
Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг комплекс механизациялашган звено бошлиғи.

Юбилей йилида Калинин районидаги Ленин номли колхоз чорвадорлари янги марраларга эришишни ўзларининг асосий мақсадлари қилиб қўйганлар. Ҳозир хўжаликда эл дастурхонига гўшт ва сут етказиб беришда яхши натижаларга эришилаяпти. Умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган колхоз сут соғувчилари сутнинг миқдори ва мойлилик даражасини ошириш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Колхоз сут соғувчилари орасида Иқбол Бўриева билан Мунаввара Абдусатторова ўртоқлар пешқадамлик қилишмоқда. Улар бу йилги социалистик мажбуриятларини Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги нишонланадиган кунгача бажаришга аҳд қилишган. Суратда: (чапдан) И. Бўриева ва М. Абдусатторова ўртоқлар.

А. Абалян фотоси.

БИЗНИНГ ЮБИЛЯР

МУРАББИЙ

Она фарзандини меҳр билан тарбия қилганидек, миришкор боғбон ҳам ўз ниҳолларини қалб қўри билан парваришлайди. Вояга етказган ниҳолларнинг мевасини кўрганида қувончи ичига сиғмайди соҳибкорнинг! Унинг қўли билан етиштирилган ҳосилни тотиб кўрган ҳар бир киши боғбон шаънига минг-минг раҳматлар айтади: «Умринг боқий бўлсин, соҳибкор!» дейди.

Ҳа, боғбон тириклигидаёқ ўзига абадий ҳайкал ўрнатади. Бу ҳайкал йиллар давомида унинг номини мангулайди, улуғлайди.

Субутой ака ҳам ана шундай уста, миришкор боғбонлардан. Лекин, у ҳаёт боғбони! У чаман-чаман боғ-роғлар барпо этмаган бўлса ҳам, қалб зиёси билан минглаб ёшларни ҳаётга йўллаган. Уларни билимдон, саводхон қилган. Унинг қўлида таҳсил кўрган юзлаб кишилар бугунги кунда ижтимоий ҳаётимизда актив иштирок этаяптилар.

Субутой Долимов ҳақида гап кетганда уни фақат ижодкор олимгина эмас, шу билан бирга моҳир тарбиячи, устоз, мураббий сифатида ҳам тилга олишади. Бунинг боиси шуки, Субутой ака таълим-тарбия соҳасида ҳам салмоқли ишларни амалга ошириб келаётган устозлардан бири.

Бўлажак олим ўз меҳнат фаолиятини 1926 йилда бошлади. Ўша йили Тошкентдаги Наримонов номли педагогика техникумини тугатгач, шаҳардаги Шамсил Урфон номли бошланғич мактабда ўқитувчи бўлиб ишлай бошлади. Моҳир тарбиячи ўқув-тарбия ишларини яхшилаш, мактаблар учун дарсликлар яратишга яқиндан бош қўшди.

Субутой Долимов ёзган дарсликлар ҳозир мактабларда зарур қўлланма сифатида фойдаланилмоқда. Уларнинг айримлари эса қайта-қайта нашр этилди. Масалан, олим томонидан ёзилган ўрта мактабларнинг бешинчи синфларига мўлжалланган «Адабиёт дарслиги»нинг ўн етти марта қайта-қайта нашр этилганлиги бу қўлланманинг нақадар қимматли эканлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

Олим мана бир неча йилдирки, В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг филология факультетида ўқитувчилик қилиб келаяпти. Кадрлар тайёрлаб беришга ўз ҳиссасини қўшиш билан бирга, фаннинг ҳал қилинмаган айрим проблемаларини ечиш, классикларимизнинг адабий меросларини ўрганиш, шунингдек олий ўқув юртларида ўқитиш методикасини яхшилаш борасида ҳам салмоқли ишлар қилаяпти.

У биринчи марта «Олий ўқув юртларида ўзбек адабиётини ўқитиш методикаси»ни ишлаб чиқди. Бу, ўзбек адабиёти тарихида муҳим янгилик бўлди.

У кўп йиллик илмий-текшириш ишларининг самараси ўлароқ 1962 йилда XIX аср Хоразм шоири Огаҳий поэзияси ҳақида кандидатлик диссертациясини ҳимоя қилган бўлса, ҳозир ана шу ишни давом эттириб, Хоразм адабиёти ҳақида бир қатор илмий изланишлар олиб бораяпти. Шу билан бирга филология фанлари доктори профессор Ғулом Каримов билан ҳамкорликда Огаҳийнинг олти томлик асарлар тўпламини нашрга тайёрлаяпти.

Субутой ака ижодида классикларимзнинг бой адабий меросини ўрганиш алоҳида ўрин тутади. Ана шулардан бири ўн биринчи аср маданиятининг ноёб ёдгорликларидан бири «Қобуснома» асаридир. С. Долимов шу асар юзасидан бир неча йиллар давомида тинимсиз изланишлар олиб борди. «Ўқитувчи» нашриёти босмадан чиқараётган бу асарни яқин орада китобхонлар ўқиш имкониятига эга бўладилар.

Олимнинг буюк хизматларидан яна бири шундаки, у кўплаб фан кандидатларининг илмий раҳбари бўлди. Ҳозир унинг раҳбарлигида бир неча ёшлар илмий-текшириш ишлари олиб боришяпти. Яқин кунларда филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун диссертация ёқлашга тайёргарлик кўраётган Қарши педагогика институтининг ўқитувчиси Байит Турдиев ҳам Субутой аканинг шогирдларидан. Хуллас, қайси бир соҳада бўлмасин тиниб-тинчимас олим, актив жамоатчи Субутой Долимовнинг салмоқли ҳиссаси бор.

Олим 60 ёшга тўлди. Шу муносабат билан Субутой Долимовга «Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган фан арбоби» деган фахрий унвон берилди. Бу, унинг совет фанини юксалтиришга қўшиб келаётган самарали ва баракали меҳнатларига берилган юксак баҳодир.

Э. ЮНУСОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР · ОДАМЛАР · ВОҚЕАЛАР

ТУНИСНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ

ТУНИС, ТАСС мухбири А. Токарев хабар беради:

Тунис халқи ўзининг миллий байрами — ғалаба кунини нишонлади. Тунис халқи ўз мустақиллиги учун олиб борган курашда ғалаба қозонгандан бери ўтган вақт ичида муҳим ютуқларни қўлга киритди. Саноатнинг асосий тармоқлари, энергетика, транспорт, алоқа национализация қилинди, чет эл капиталининг фаолияти чеклаб қўйилди. Мамлакатда ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми икки баравардан зиёд ошди. Мамлакатда саноатнинг янги тармоқлари вужудга келтирилди, ҳозирги замон техникаси билан жиҳозланган йирик корхоналар қурилди, Бизерта шаҳрида йилига 1—1,5 миллион тонна нефть берадиган нефть тозалаш заводи, Мензель — Бурғиба шаҳрида металлургия комбинати, Сус шаҳрида металл буюмлар заводи, шунингдек бошқа корхоналар фойдаланишга топширилди.

Тунис ҳукумати мамлакатда кооператив ҳаракатини ривожлантиришни, қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг асосий омилларидан бири деб ҳисобламоқда. Сўнгги етти йил давомида мамлакатда кооперативлар қарийб 8 баравар кўпайди.

Мустақил миллий экономикани ривожлантиришда Тунисга Совет Иттифоқи ва социалистик мамлакатлар катта ёрдам кўрсатмоқдалр. Маҳаллий матбуот, Совет Иттифоқи Тунисга ўзаро манфаатдорлик асосида, ҳеч қандай сиёсий ва бошқа шартларсиз ёрдам бермоқда, деб ёзади.

Совет — Тунис савдосининг ҳажми тинмай ўсмоқда. Совет Иттифоқи узоқ муддатли савдо битими доирасида Тунисдан традицион товарларни сотиб олмоқда ва ўз навбатида унга машиналар ва ускуналар, ёғоч тахта, дори-дармон ва химиявий товарлар етказиб бермоқда. Совет Иттифоқи билан Тунис ўртасидаги маданий алоқалар ҳам мустаҳкамланмоқда.

КАНАДА ҲАРБИЙ ҚИСМЛАРИ БАРДАН ЧИҚИБ КЕТДИ

ҚОҲИРА. (ТАСС). БМТнинг Рози секторидаги ва Бирлашган Араб Республикаси территориясидаги фавқулодда ҳарбий кучлари составига кирган Канада ҳарбий қисмлари БАР территориясидан чиқиб кетди.

Маълумки, Канада араб мамлакатлари билан Исроил ўртасидаги ҳозирги жанжалда очиқдан очиқ Исроилнинг тарафини олганлиги муносабати билан БАР ҳукумати 800 кишидан иборат Канада батальонини БАР территориясидан 48 соат ичида чиқариб олиб кетилишини талаб қилган эди.

ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Америка агрессорлари ва уларнинг сайгонлик қўғирчоқлари қўшинларига сезиларли зарбалар беришда давом этмоқдалар. 21 майда Бьенхоа вилоятида ватанпарварлар Америка танклари ва бронетранспортерлари колоннасини тўплардан ўққа тутдилар. Ана шу ҳужум вақтида Американинг 13 та ҳарбий машинаси йўқ қилинди, 80 та солдати ўлдирилди ва ярадор қилинди. Ундан бир ҳафта илгари, 14 майда озодлик армияси жангчилари Американинг 14-тош йўлда жойлашган полкига ҳужум қилдилар. Америка солдат ва офицерларидан 70 киши сафдан чиқарилди. 27 майда Куангнгай вилоятида ватанпарварлар Сайгондан 10 километр шимолда жойлашган Америка аэромобиль дивизиясининг ротасига ҳужум қилиб уни тор-мор қилди.

Вьетнам халқ армиясининг ҳаво мудофааси жангчилари Шимолий Вьетнам осмонини сергаклик билан қўриқлаб турибдилар. Агрессорларнинг уриб туширилган самолётлари сони тинмай ошмоқда. 30 майда Шимолий Вьетнам устида Американинг Вьетнам Демократик Республикасининг ҳаво масофасига бостириб кирган тўртта самолёти уриб туширилди. Вьетнамлик зенитчилар 25, 26 ва 29 майда, аниқланган маълумотларга кўра, Американинг яна учта самолётини уриб туширдилар. Шундай қилиб, Вьетнам Демократик Республикаси территорияси устида уриб туширилган Америка самолётларининг умумий сони 1980 тага етди. (ТАСС).

ТРИБУНАЛЛАР ИШЛАБ ТУРИБДИ

АФИНА. (ТАСС). Афина шаҳрининг фавқулодда ҳарбий трибунали 10 кишини бир ойдан то икки йил муддатга қадар қамоқ жазосига ҳукм қилди. Улар «ҳарбий маъмурларнинг буйруқларидан бўйин товлаганликлари», «ҳарбий шахсларни ҳақорат қилганликлари», «жамоат тартибини бузганликлари» учун ва бошқа айблари учун ҳукм қилинганлар.

ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ «ДЕФА» киностудияси коллективи кўп серияли «Учрашув» номли кинони суратга оляпти. Постановкачи режиссёр Георг Леопольд ўз ишини Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишлаган. Фильмни суратга олишда ГДР Миллий Халқ армияси ва Германиядаги Совет ҳарбийлари қатнашмоқда. Суратда: Берлин шаҳридаги Карл — Маркс аллееда кинони суратга олиш пайти.

АДН — ТАСС фотоси.

КУН ТАРТИБИДА ЯҚИН ШАРҚДАГИ ВОҚЕАЛАР

ЛОНДОН 1 июнь. (ТАСС). Англия парламентининг каникулдан сўнг кеча тўпланган биринчи мажлиси Яқин Шарқдаги аҳволга бағишланди.

Ташқи ишлар министри Ж. Браун депутатлар олдида сўзга чиқиб, бу можарода Англия раҳбарлиги Исроилнинг тарафини олмоқда, деб таъкидлади.

Англия ҳукумати ўзи олиб бораётган сиёсатни консерваторлар қўллаб-қувватлашига эришган бўлсада, ўз партиясининг парламентдаги сўл кучлари фракцияси сиёсатни қаттиқ танқид қилди. Сўл лейбористлар ҳукуматдан «Сувайш шарққа» деган сиёсат ўтказишдан воз кечишни талаб қилиб Бирлашган Араб Республикасининг Тиран бўғозидаги суверен ҳуқуқларини Англия тан олиши керак, деб чиқмоқдалар.

СОМАЛИНИНГ БМТДАГИ ДОИМИЙ ВАКОЛАТХОНАСИ БАЁНОТИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС) Сомалининг БМТ ҳузуридаги доимий ваколатхонасининг матбуот учун берилиб кеча эълон қилинган баёнотида айтилишича, Сомали Республикасининг Бош министри араб мамлакатлари иттифоқининг бош секретари номига мактуб юбориб, уни Сомали ҳукумати ва халқи араб давлатларининг Исроил агрессиясига қарши зарба беришга қарор қилганликларини бутун вужуди билан қўллаб-қўлтиқлаяжагидан хабардор қилган.

Бош министр, Сомали Республикасининг ҳукумати ва халқи араб мамлакатларига қўлдан келган ҳар қандай ёрдам кўрсатажакларини таклиф этади, деди.

МИЛЛИОНЛАР СТАРТДА

СПОРТ БАЙРАМИ

Шу йил 28 июлда Москвадаги В. И. Ленин номли марказий стадионда СССР халқларининг IV юбилей спартакиадаси байроғи кўтарилади. Бу спартакиада Улуғ Октябрнинг 50 йиллик тўйига бағишланади. Спартакиадалар физкультура ҳаракатимизнинг ажойиб анъанасига айланиб қолди. Мамлакатда спортнинг оммавийлиги беқиёс ўсганлиги туфайли ана шундай мусобақалар ўтказиш мумкин бўлиб қолди. Улар спортимизнинг катта кўриги — байрами ҳисобланади. Спартакиада финалларини ўзининг миқёси, эришилган натижалар даражаси жиҳатдан Олимпиада ўйинлари билан бир қаторга қўйиш мумкин. Ўн бир йил муқаддам бўлган СССР халқлари I спартакиадасида 20 миллиондан ортиқ киши стартга чиққан эди. 1959 йилги II спартакиадада 40 миллион киши қатнашди. 1963 йили, III спартакиадада эса 66 миллион киши иштирок этди.

IV ёзги Бутуниттифоқ спартакиадаси иштирокчилари сони янада ортишига шубҳа йўқ. Бу йил спартакиаданинг финал қисмида 7 мингга яқин энг кучли спортчи қатнашади. Москва ва Ленинград шаҳарлари ҳамда барча иттифоқчи республикалардан тўпланадиган бу вакиллар спортнинг 23 тури бўйича куч синашишади. Умумий команда ҳисобига мактаб спортчиларининг натижалари ҳам киритилади. X Бутуниттифоқ мактаб спартакиадаси спортнинг 19 тури бўйича шу йил июль ойида Ленинградда ўтказилади. Бундан ташқари саноат корхоналари физкультура коллективлари спортнинг беш тури бўйича, ДОСААФчилар спортнинг техника турлари бўйича мусобақалашадилар. Булар ҳам спартакиада программасига киради.

Барча иттифоқчи республикалар қатори Ўзбекистон спортчилари ҳам СССР халқлари IV спартакиадасига қизғин тайёрланмоқдалар.

Ўтган 1966 йили Ўзбекистоннинг XIII спартакиадасида областлар, Қорақалпоғистон АССР ва Тошкент шаҳар терма командалари қатнашган бўлса, бу йил XIV Умумўзбек спартакиадасида кўнгилли спорт ташкилотлари ва бошқармалари Ўзбекистон Совети ва Марказий Советининг терма командалари иштирок этади. Бу деган сўз, спартакиадада республикамиз энг кучли спортчиларининг ҳаммаси қатнашади. Бу ҳол спортчиларимизнинг тайёргарлигини текшириб кўриш ва СССР халқлари IV спартакиадаси мусобақаларида қатнашадиган спорт делегациямизнинг асосий составини узил-кесил аниқлашга ёрдам беради.

Ўзбекистон спартакиадасининг энг муҳим томони унинг оммавийлигидадир. Ҳозирги маълумотларга кўра спартакиаданинг дастлабки босқичларида 2 миллион 300 мингдан ортиқ киши стартга чиқди. 4420 физкультура коллективида мусобақалар ўтказилди. Бу мусобақалар давомида 186 киши СССР спорт мастери, 223 киши спорт мастерлигига кандидат нормативини бажарди, 3584 киши биринчи разрядли спортчи бўлиб қолди ва 127 мингдан ортиқ йигит-қиз иккинчи, учинчи ва ёшлик разрядлари олиш ҳуқуқига эга бўлдилар.

Ҳозир спартакиаданинг учинчи босқичи бўйича мусобақалар ҳамма жойда тамом бўлди. Энди «Буревестник», «Динамо», «Локомотив», «Меҳнат», «Пахтакор», «Меҳнат резервлари», «Спартак» ва Тошкент Армия спорт клубининг энг кучли вакиллари республиканинг энг зўр спорт ташкилоти номини олиш учун ўзаро кураш бошладилар. Спортнинг 19 тури бўйича ўтказиладиган бу биринчиликда 2 мингдан ортиқ киши қатнашади.

Спартакиаданинг тантанали очилиш маросими бошланмасданоқ программага киритилган бир талай мусобақалар бўйича курашлар бўлиб ўтди. Баскетболчилар, волейболчилар, теннисчилар, қайиқчилар ва велосипедчилар куч синашиб бўлдилар. Спартакчилар байдарка мусобақаларида аёллар ўртасида теннис ва волейбол мусобақаларида биринчи ўринни эгалладилар. «Динамо» волейболчилари эса эркаклар командалари ўртасида энг кучли бўлиб чиқдилар. Улар ҳамма ўйинларини мағлубиятсиз ўтказдилар. «Буревестник» баскетболчилари ва «Меҳнат» қизлари ҳам шундай муваффақиятга эришдилар. Кўп кунлик велосипед пойгасини армия спортчилари ютиб чиқдилар, ёшлар ўртасида эса меҳнатчилар олдинда бўлдилар. Ҳозир турнир жадвалида «Буревестник» командаси биринчи, «Спартак» командаси иккинчи ўринда бормоқда.

Спартакиаданинг финал мусобақалари 8 июнгача давом этади.

Бугун эса Марказий «Пахтакор» стадионида спартакиаданинг тантанали очилиш маросими бўлади. Бу катта спорт байрами марш парад билан бошланади. 2 мингдан ортиқ энг кучли спортчи стадион трибуналари олдидан ўтади ва спартакиада байроғи тантанали равишда кўтарилади. СССР чемпиони спорт мастери Нормуродов қўлида машъала билан стадионга кириб келади. Совет ҳокимияти учун курашчиларга абадий шон-шараф рамзини ифодаловчи олов стадионнинг шимолий трибунасида ёқилади. Бу олов спартакиада тугагунча ёниб туради.

Парад тугаши билан оммавий гимнастика мусобақалари бўлади. Сўнгра футбол майдонида «Политотдел» ва «Энергетик» командалари футболчилари биринчилик мусобақасини ўтказадилар. Спорт байрами катта мушакбозлик билан тугайди.

Барча спорт ишқибозларини Марказий «Пахтакор» стадионига — катта байрамга таклиф қиламиз.

П. КОНОВАЛОВ,
спорт федерациялари бюроси раиси.

РЕКОРДЧИ

Сизга боқиб турган бу йигит спортчилар орасида машҳур. У саккиз йилдан буён Ўзбекистон спорт шарафини сузиш мусобақаларида ҳимоя қилиб келади. Мастерликка кандидат Рихсивой Ваҳобов маҳоратини кўп йиллар давомида узлуксиз машқ қилиб қўлга киритди. У 200 ва 400 метрга комплекс сузишда Иттифоқимизнинг кучли сузувчиларидан ҳисобланади.

СССР да хизмат кўрсатган тренер Виталий Тихонович Бондаренко шогирдининг муваффақиятларидан хурсанд.

— Агар ҳамма ёшлар спортга Рихсивойчалик муҳаббат қўйиб ўз устида ишласа, рекордчиларимиз сони жуда кўпаярди, спорт ҳаракати яна ҳам кенг авж оларди, — дейди ўртоқ Бондаренко.

Ҳақиқатан Рихсивой Ваҳобов устозларининг маслаҳатига ҳамиша қулоқ солади, бугунги камчилигини эртага тузатишга ҳаракат қилади. Унинг спортдаги муваффақиятларининг сири ҳам ўзига нисбатан ана шундай талабчанлигида. Рихсивой Ваҳобов армияда хизмат қилган йиллари Туркистон ҳарбий округи, кейин эса «Спартак» жамияти чемпиони номини олган. Кейинги йилларда у юз метрга сузишда 1 минут-у 4,9 секунд натижа кўрсатди. Ҳозир мана шу секунднинг ўндан тўққизини олиб ташлаб, юксак унвон — СССР спорт мастери номига эга бўлиш учун ҳаракат қилмоқда.

Сузиш йўлкасининг қаҳрамони Рихсивой Ваҳобов Ўзбекистон XIV спартакиадасида янги муваффақиятларни қўлга киритиш учун пухта тайёрланди.

С. МУСАЕВ.

Суратда: Рихсивой Ваҳобов.

ЗАВОД СПОРТ МАЙДОНИДА

Октябрь революцияси номидаги тепловоз вагон ремонт заводининг теннис кортлари, баскетбол майдончалари ва югуриш йўлкалари кейинги кунларда қизғин мусобақаларнинг гувоҳи бўлди. Завод спартакиадаси зўр уюшқоқлик билан ўтди. Спортнинг бир неча тури бўйича ғолиблар аниқланди. Стол теннисни мусобақасида слесарлар Н. Овсянников ва А. Носкова ғолиб чиқдилар. Шахмат бўйича инженер Б. Любишкин биринчиликни олди. Токарь Т. Муротов эса мерганлар мусобақасида қатнашиб, юз имкониятдан 96 очко олди ва биринчиликни қўлга киритди.

Мусобақанинг ҳамма турларида заводнинг 700 дан ортиқ ишчи, хизматчиси қатнашди.

А. ПАШКОВА.

ДАЛА ШИЙПОНИ—МУСОБАҚАЛАР ЖОЙИ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантириш тўғрисидаги қарори Калинин район спорт ташкилотларининг ишни янгича ташкил қилишига катта имкониятлар очиб берди. Деярли барча колхозларда спорт инструктори штатлари ажратилди. Райондаги «Қорасув» совхози, Охунбобоев номли, Куйбишев номли колхозларда ёшлар спорт билан айниқса кўпроқ шуғулланадиган бўлиб қолдилар. Спортни оммавийлаштиришда дала шийпонлари катта роль ўйнай бошлади. Ҳозир кўпгина хўжаликларнинг дала шийпонлари ёнида яхшилаб жиҳозланган спорт майдонлари ҳам ташкил этилган. Бу ерда қишлоқ ёшлари спортнинг ҳар хил турлари бўйича куч синашадилар.

Бу йил Охунбобоев номли, Навоий номли, Калинин номли колхозлар ва «Тошкент» совхозида ёшлар ўз кучлари билан футбол майдонлари бунёдга келтирдилар.

Янги спорт майдонларида қишлоқ ёшларининг Ўзбекистон ССРнинг XIV спартакиадасига тайёргарлик мусобақалари уюшқоқлик билан ўтказилди. Районда спортга яшил йўл очилганлиги туфайли ёшлар ўртасида кўпгина талантли спортчилар етишиб чиқмоқда.

Районнинг классик курашчилари катта муваффақиятни қўлга киритдилар. Спорт мастери П. Харитоненко, мастерликка кандидатлардан Ш. Шерматов, Р. Азизов, биринчи разрядлилардан К. Жўраев ва З. Алимуҳамедовлар область чемпиони деган шарафли номни олишга сазовор бўлишди. Икки полвон — П. Харитоненко билан Р. Азизов эса СССР халқлари спартакиадасига қатнашади. Эркин курашда ҳам район полвонларининг омади келган. Мастерликка кандидат А. Фатеев, биринчи разрядлилардан Р. Жалилов, А. Илҳомбековлар яқинда бўлган мусобақаларда областнинг энг кучли полвонларидан эканликларини кўрсатдилар.

Оғир атлетикачиларнинг ажойиб ғалабалари ҳам таҳсинга сазовор. Штангачиларимиздан уч киши область чемпиони бўлди. Қолганлар эса иккинчи, учинчи ўринни олдилар.

Шу кунларда область «Пахтакор» жамиятининг футбол биринчилиги мусобақалари қизғин давом этмоқда. Бу мусобақада районимиз чемпиони бўлган Охунбобоев номли колхоз командаси муваффақиятли қатнашмоқда. Бу хўжалик ёшлари тўрт ўйиннинг ҳаммасида ғалабага эришдилар.

Бугун Тошкентда очиладиган республика XIV спартакиадасида райондан 40 спортчи қатнашади. Қишлоқ ёшларига кескин спорт жангларида янги муваффақиятлар тилаймиз.

Б. ПЎЛАТОВ.

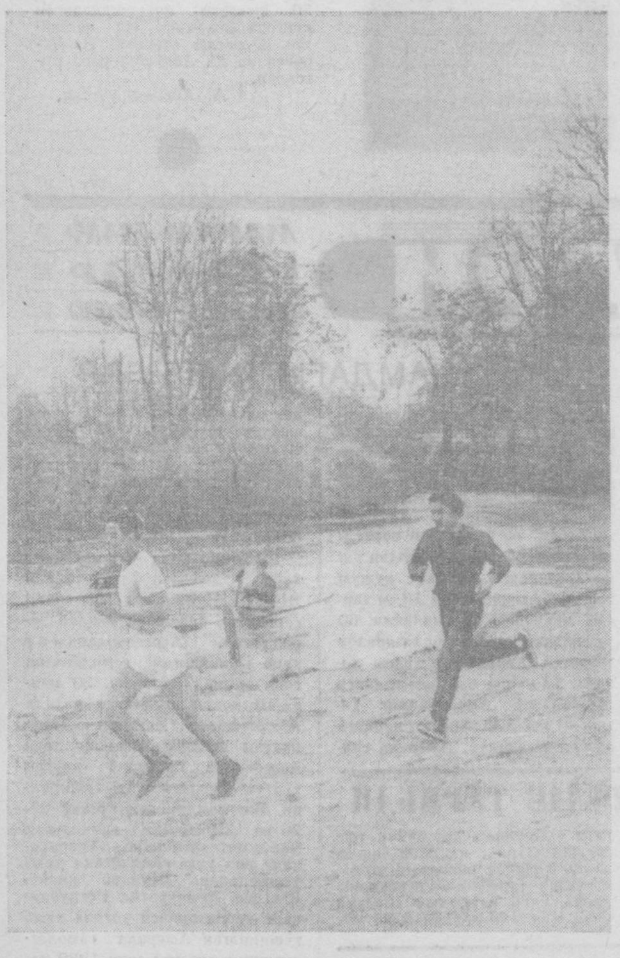

Суратда: спортчилар Анҳор бўйида машқ қилмоқдалар.
Б. Мазур фотоси. ЎзТАГ фотохроникаси.

БАЛЛИ, ЭРКИН

Орзунинг чеки йўқ дейишади. Рост гап. Киши мақсадга эриша борган сари унда янги-янги орзулар пайдо бўлаверади. Ахир Эркин биринчи марта физкультура билан шуғулланганда моҳир спортчи бўламан деб орзу қилганмикан?!

Воқеа шундай бошланди. 1957 йилнинг май ойи. Эркин ҳаётида бу ой оғир давр бўлди. У операцияга ётди. Операция жараёнида врачлар зарбадан эзилиб кетган талоғини бутунлай кесиб олиб ташладилар. Шундан сўнг Эркин ўзини тетик сезиш мақсадида аста-секин турли машқлар билан шуғулланиб юрди. Икки йилдан сўнг эса у енгил атлетика, гимнастика, акробатика ва шунга ўхшаш спорт турлари билан шуғулланабошлади. Аста-секин мусобақалар бошланаверди. Аввал мактабларaро, сўнгра шаҳар биринчилиги учун бўлган мусобақаларда қатнашди. Яхши кўрсаткичларга эга бўлиш билан бир қаторда Эркиннинг соғлиги ҳам дурустлаша борди.

У 1960 йилдан бошлаб шаҳар маданият уйида Даврон Ғайбуллаев раҳбарлигида оғир атлетикадан машқ қилабошлади. «Машқ қилиб турсанг, яхши спортчи бўласан» — дерди Даврон Ғайбуллаев.

Тажрибали тренер нагрузкаларни Эркиннинг саломатлигини назарга олиб тузар ва уларнинг бажарилишини диққат билан кузатар эди. Шу йили шаҳар биринчилиги учун ўтказилган мусобақада Эркин 3-ўринни эгаллади ва 3-катталар разряди нормасини бажарди. Бу воқеа унинг ҳаётида бурилиш ясади. Энди Эркин ўз маҳоратини тинмай оширабошлади, турли мусобақаларга қатнашади. Ниҳоят моҳир спортчи 1962 йили 1-разряд олди. Бу эса фақатгина шогирдни севинтириб қолмасдан, балки устозини ҳам зўр қувончга шерик қилди.

1963 йилнинг май ойи. Орадан ўтган 6 йил мобайнида Эркин жуда чиниқди, спорт маҳорати ошди. Шу йили у СССР спорт мастери деган номни олишга сазовор бўлди. Спорт мастери ҳаётида яна бир зўр воқеа рўй берди, у Ўзбекистон Давлат физкультура институтига кириш имтиҳонларини топширди. Энди Эркин машғулотларни назарий билим билан чамбарчас боғлаган ҳолда олиб бориб, янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритабошлади.

Студентларнинг 1966 йилдаги Бутуниттифоқ V спорт ўйинларида Эркин олтин медаль олиб келишга муяссар бўлди. Ҳозир у институтни муваффақиятли битириш учун ҳаракат қилиш билан бирга Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейига муносиб тўёна тайёрлаш учун СССР халқларининг IV спартакиадасига катта тайёргарлик кўрмоқда.

З. ТУХТАМУРОДОВ.
Ўзбекистон Давлат физкультура институти партия ташкилотининг секретари.

Сизларга ҳавасим келади

Ҳозирги ёшларга ҳавасим келади. Нақадар бахтли улар. Хоҳлаган спорт тури билан хоҳлаган вақтида шуғуллана оладилар. Ажойиб спорт иншоотлари, билимдон тренерлар, чиройли спорт формаларига эгалар улар. Спортчилар сони беқиёс ошиб кетганлиги, уларнинг маҳорати ниҳоятда юксалганлиги ҳам шу сабабдан.

Биз жисмоний тарбия машқларини бошлаган вақтда шароит бутунлай бошқача эди. Эркин ҳолда машғулотларга қатнашиш қийин бўларди. Эскича кайфиятдаги кишилар ҳар томондан таъна-маломатлар қилишарди. Айниқса, ўзбек қизларига оғир бўлган.

1928 йили Москвада бўлган Бутуниттифоқ I спартакиадасини эслайман. Бу спартакиадада қатнашиб, Ўзбекистон байроғини кўтариб бориш менга муяссар бўлган эди. Спартакиада очиладиган куни 20 та қиз бир бўлиб трибуна олдида ўзбек аёлларининг паранжини ташлаб қандай озодликка чиққанликларини намойиш қилиб кўрсатган эдик. Бизни ҳамма зўр тантана билан олқишлаган эди.

Бугун байроғи кўтариладиган спартакиаданинг минглаб қатнашчиларига, устоздан ўзган шогирдларга кекса спортчилар номидан энг яхши тилакларимни изҳор қиламан.

Ҳ. ҲАСАНОВА,
пенсионер, ветеран спортчилар шаҳар Советининг аъзоси.

«РОССИЯ» ЯНГИЧА ИШЛАЙДИ

Пойтахтимиздаги «Россия» меҳмонхонаси коллективи Ўзбекистон меҳмонхоналари ичида биринчи бўлиб янгича иш методига ўтаётир. Бу илғор методга шу йил 1 июлдан бошлаб кўчамиз.

Меҳмонхона коллективи ҳозирги кунда катта тайёргарлик иши олиб бораётир. Меҳмонхона янги бўлишига қарамай, биринчи квартал натижалари шуни кўрсатадики, «Россия» меҳмонхонаси ўз харажатларини ўзи қоплаётир. Ўтган давр ичида коллектив шаҳар коммунал корхоналари бошқармасининг Қизил байроғи ва пул мукофотини олди.

Биз шаҳар коммунал корхоналари бошқармаси билан биргаликда меҳмонхонани планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янгича методига ўтказиш юзасидан ташкилий-техникавий тадбирлар планини тузиб чиқдик. Бу тадбирлар амалга оширилганда чиқимлар 9,6 минг сўм иқтисод қилиниб, бу маблағ 1967 йил иккинчи ярмида моддий рағбатлантириш ва социал-маданий тадбирларга сарф қилинади.

Ташкилий-техникавий тадбирлар орасида ходимлар билан янги экономика масалалари юзасидан махсус ишлаб чиқариш кенгаши ўтказиш ҳам бор.

Москва шаҳрида олинган тажриба асосида меҳмонхонада туришнинг янгича тартиби жорий қилинади, янгича кўрсатма бўйича ҳисоб-китоб ишлари олиб борилади, қўшимча хизматлар прейскуранти бўйича қўшимча даромадлар плани тузиб чиқилади. Номерларга соатбай система асосида ҳақ олинади. Эксплуатация чиқимларини иқтисод қилишга олиб келувчи бир қатор техникавий тадбирлар амалга оширилади. Шу йил учинчи кварталидан касбларни бирбирига қўшиб олиб бориш, хизмат ишларини бирлаштириш ва ҳар бир ходимнинг вазифа билан қанчалик таъминланганлигини ҳисобга олиб борувчи графикни қайта кўриб чиқиш ҳисобига штатларни қисқартиришга ўтилади.

Ҳозир меҳмонхонада семинар ташкил қилинган. Меҳмонхона хўжалиги масалалари бўйича иш олиб бораётган бу семинар тематик планида ишлаб чиқариш малакасини ошириш ва хизмат маданиятини яхшилашга қаратилган лекциялар бор.

Машғулот вақтларида темалардан қатъий назар экономика масалаларига катта эътибор берилади ва у ,ё бу категориядаги ходимларнинг эксплуатация харажатларини камайтиришга қай йўл билан ёрдам беришлари мумкинлиги, койка-сутка таннархини қандай қилиб камайтириш йўллари кўрсатилади. Семинарни ўтказишда Тошкент ва Москвадаги меҳмонхоналар тажрибасидан кенг фойдаланилади.

«Россия»чилар янгича иш системасига муваффақиятли ўтишни таъминлаб, юбилей йилини катта ютуқлар билан якунлайдилар.

Д. АЛИМОВ,
«Россия» меҳмонхонасининг директори.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

3 ИЮНДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

Ўзбек тилида: 16.55—Эшиттиришлар программаси, 17.00—Концерт (болалар учун), 17.40—Телевизион янгиликлар (ўзбек ва рус тилларида), 18.00 — Ўзбекистон ССР XIV спартакиадасининг тантанали очилиши («Пахтакор» стадионидан олиб кўрсатилади).

19.40 дан—Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55— Эшиттиришлар программаси, 17.00—Математика. Тенгламалар ечиш бўйича масалалар (олий ўқув юртларига кирувчилар учун).

Рус тилида: 18.00—Қўшиқ ҳақида ҳикоялар (болалар учун), 18.25—Телевизион янгиликлар, 18.35 — Кинофильмлар, 19.05 — Концерт, 19.40— Ўзбекистон ССР XIV спартакиадасининг очилиши («Пахтакор» стадионидан олиб берилаётган эшиттиришнинг давоми).

Ўзбек тилида: 22.00—Тўлқин. Бир гул атри, 22.20—Концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

18.00 дан—Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—3/VI да Аяжонларим, 4/VI да Ўлимдан кучли.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч соат 6, 9 да).

Кундузги сеансга иккита билет —«СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 4 ва кеч 8 да),«МИР» (кундуз 2, 4, кеч 6 ва 8 да).

Уқ—«ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Бригададаги афсунгар —«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бубе қайлиғи —«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9-45 минутда).

Юпқа муз устида—«ФЕСТИВАЛЬ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Уч бақалоқ—«МИР» (эрталаб 10, кундуз 12 ва кеч соат 10 да).

Лалварлик овчи — «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да).

ЁЗГИ БИНОДА

Уларни афтидан танирдилар—«УДАРНИК».

Ғазаб—«1 МАЙ».

Кундузги сеансга иккита билет —«ФЕСТИВАЛЬ».

Уқ—«ХИВА».

Дарбадарлар — «ВАТАН».

Чукотка бошлиғи — ТЕЛЬМАН номли.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

5, 6 июнда

Ўзбекистон давлат филармониясининг солисткаси

Олмахон Ҳайитова

иштирокида

Хоразм ансамблининг концерти

Концертда: Раъно Жуманиёзова, Шариф Султонов, Отабой Ҳасанов, Отаназар Абдалниёзов, Ражаб Исмоилов ва бошқалар қатнашади.

Касса кундуз соат 2 дан очиқ.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

3, 10, 11 июнда

Янги спектакль

Абдулла Қаҳҳор

Ҳамза мукофоти лауреати

АЯЖОНЛАРИМ

3 пардали комедия

Режиссёр—Ўзбекистон ССР халқ артисти, Абдулла Тўқай мукофоти лауреати Т. Хўжаев.

Рассом—М. Эшонхўжаев.

Спектакль кеч соат 8 да бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Касса эрталаб соат 10 дан очиқ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР 9-ҲУНАР-ТЕХНИКА ПОЛИГРАФ БИЛИМ ЮРТИ

1967/68 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти линотипчилар, ҳарф терувчилар, печатниклар, муқовачилар тайёрлайди.

15—16 ёшдаги 8-синф ҳажмида маълумоти бўлган ёшлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати 3 йил.

Билим юртини тамомлагандан сўнг етуклик аттестати берилади.

Қабул қилинганлар бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор райони, Нурхон кўчаси, 21-уй (7, 9, 10-троллейбуслар, 3, 6, 24, 23, 27, 53-автобусларнинг «Волгоградская» остановкаси). Телефонлар Ж-7-10-56, Ж-7-10-33.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1967 йил 16 июнь эрталаб соат 10 да, Тошкент политехника институтининг геологоразведка ва тоғ металлургияси факультетлари илмий совет мажлисида (Гоголь кўчаси, 68-уй) техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Р. А. Ҳамидов «Ғарбий Ўзбекистон кварц-куми конларининг геологияси, моддавий-минералогик таркиби ва жойланиш қонуниятлари» деган темада.

Е. И. Сургутанов «Геологик масалаларни ечишда геофизик методларини қўллаш тажрибаси» деган темада.

16 июнь кундуз соат 2 яримда, Тошкент политехника институти қурилиш ва архитектура факультетларининг илмий совет мажлисида (Я. Колас кўчаси, 16-уй, 49-аудитория) техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Э. М. Островский «Мирзачўл шароитида сув хўжалиги қурилиши объектларининг тупроғини зарблаб зичлаш» деган темада.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (Навоий кўчаси, 13-уй).

ТОШКЕНТ МАКАРОН ФАБРИКАСИНИНГ

Ишлаб чиқариш цехига аёллар (меҳнат ҳақи ишбай асосида тўланади, иш икки сменада), газ билан иситилувчи буғ қозонларига ўт ёқувчи-операторлар, идиш цехи ишчилари (маош ишбай асосида тўланади), юкчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссеси ,33-уй.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ САВДО БОШҚАРМАСИНИНГ

мева-сабзавотлар тайёрлайдиган конторасига старший бухгалтер ва бухгалтерлар, бухгалтер-методолог

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 47, Пролетар кўчаси, 4-уй, телефон В-3-21-62.

«ТАШЗАГОТПЛОДООВОЩТОРГ»га

старший бухгалтерлар, бухгалтер-даъвогарлар, бухгалтерлар, машинисткалар, сотувчи ва совутиш мосламалари машинистлари

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 132-уй, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор—В35212, Редактор ўринбосарлари—В35885, В36232, Масъул секретарь—В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари—В31936 Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими—В33786 Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари—В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари—В39050, Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими—В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими—В34048. Эълонлар бўлими—В38142. Коммутатор—В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 05365. Индекс 64970 А. — 1872.